

1664 - 65

Vice Admiral de Ruyters Journal.

1 Decr - 28 Febrs

[Extracts].

Translated & Typed

All

At Commencement of the work is the following list of ships forming the squadron

(Amsterdam)

		Captn	guns
✓ Vice admiral de Ruyter	"di Spreegel"	315	68
✓ Commandr de Witt	"Prinsinle v Utrecht"	265	58
✓ Schout v Zaan	"t Leidsch"	240	50
✓ Capten Smeers	"Nuddeborgh"	168	36
✓ Capten Hendrick Aers	"Daunvoren"	135	32
✓ Capten Jacob Swart	"Edam"	135	34
		<u>1255</u>	<u>278</u>

1596

hordeur Gr.

✓ Vice Admiral Meppel	"t worden Quaker"	285	50
✓ Capten de Witt	"t Hoer Aerssen"	150	36
✓ Capten ?	"t Hoer d' Cobbe"	150	36
		<u>585</u>	<u>122</u>

Rotterdam

✓ t Schout v Zaan	"Prinsesse Louys"	175	40
✓ Capten de Schuyt	"Rotterdam"	123	34
✓ Capten Jan Van Nes	"Kardewijck"	150	34
		<u>448</u>	<u>108</u>

Haerlem

2288

508

In de ochtend des ochtends 10 69 op de secht van ygend
van madarief Item de ochtend des ochtends van ygend
ont vrot d' vork beyen de cappel te
canden met de 10 myn ygend
Inso onder tijl in scheid en w' an
sanc h' de baspo van sijn gamma
op 12 h 13 h 14 vanden de stoon
beyen stook met de scheid te
canden myn vanden gesh gesh mabe
gijste op de 7 gesh 40 myn vanden
gosh gesh vanden vanden myn vanden
gosh vanden met myn vanden vanden
de vanden van vanden gesh
de met de myn vanden stook met de
myn vanden met de gesh vanden
4 vanden vanden vanden myn vanden
vanden n' w' sijn vanden de baspo
van sijn gamma op 11 vanden de
beyen alle vanden vanden te vanden
te 5 vork loofde my vort te
nuden op my gesh de vanden
vanden vort met vanden vanden
gathen tot vanden te vanden de
met gosh al vanden vanden de
vanden vanden vanden de baspo met
vanden vanden in dat myn vanden vanden
vanden vanden de als myn vanden
te de 2 vanden te 2 vanden

In de ochtend des ochtends 10 69 op de secht van ygend
op de ochtend des ochtends van ygend
In de ochtend des ochtends van ygend
met camyden vanden de gesh op 14 vanden
my met sijn vanden de vanden
eyde met de 10 vanden als myn
met de dat myn vanden in de
canden vanden scheid in myn vanden 5 myn
vanden de canden vanden vanden
dat de arch van vanden vanden
gosh in dat laag vanden de
heyt in vanden in op de vanden
vanden van d' w' h' 12 vanden

Pl 5 2000 at 1667 of de religie van Cayo Cayano
Hoeve dat 5 mureghes vorder e schiedt wy
de meghed om watech in brant gant te
del algecalich in gaten van 17 17
de gte bte 20 fundering cruyt van 12 part
al 2 q meghes met 2 gonde castelich de
hijt met 2 algecalich gunden en 2 dappo
de veer meghes in castelich watech in
brant gant galich met de veer zelle
dredgen van van bol de nals de watech
part sijn de wee dyd dyt in malcom
legghen in gaden op dabo gedde party
watech in dabo is de te gendly maket
van me met sijn 6 de gatte
te geph mede al ont ged watech in
dabo dat sijn best om watech te
galich al dych naecht tot de 6 dabo

de 6 dabo Hie die 6 mureghes is de gte mureghes
op fat de dabo mureghes de de gte mureghes
Laps du papich in dinge mureghes
nals de veer gte gte dabo ondat
te sijn of dinge de veer mureghes te
de mureghes was van de veer alle
de veer ont watech in brant gant te gte
naech gander de veer mureghes
ade boer rapport dode dat in de
honnech gte watech was in dat gte
beoef gte ont fange gade van de
honnech de veer de dabo ananiche
male dabo was mureghes te dabo
Laps veer tot dabo dat de

de 7 dabo Hie die 7 mureghes part is de ont
op gander gte mureghes Laps part met sijn
nals de veer gte van de religie an
te sijn of dinge de orache of camolich
ende gte de salend watech gander
male mureghes met brant de dabo
bananiche gte watech was mede watech
dabo dabo male brant mureghes veer in
mureghes gte mureghes ont ceft in
dabo gte gte watech in mureghes
Laps veer dabo mureghes tot
de dabo

Die 19 de Septemb 1669 in de veldt van Cayegone
vondt de 14 morgens voor dagt syn al onse
broede om ballast ystarch van de vuer
tyden huysecomen en gobbh gheve
etomen tybaecant my vercoetend op
dech naer de middag dat wij op
morghe de 15 met dech huysecomen
galle dech eadde syn vader vuest van
mathe en legghen syn vuer naest tot de

Die 15 dato
op maerdinge
A den de 15 morgens vuer dagt begaende
my goproess 12 machde om met de vuer
gele vunderste 12 gade met pens ryping
waerh wyl vunderste wijnt vunderste
maerh vunderste eadde my vuer van
met de vuer eadde vuest veldt
Nt h gubde gubde binst de
vroegste vuer de veldt gecomst
gaddel middag de vuest vuest van
de vuest 15 mijne h met de vuest
galle h van de veldt was de h v
van ons vuest de veldt van de
cayegone vuest op de vuest van
de vuest vuest vuest de vuest de vuest
de h vuest de vuest gubde my vuest
van h vuest de vuest op de vuest
met vuest vuest vuest vuest vuest
vunderste met vuest vuest eadde vuest
de vuest vuest vuest vuest vuest
de vuest naer al vuest vuest vuest
met vuest vuest vuest vuest vuest
quam h vuest vuest op de vuest tot
de h vuest de vuest my vuest vuest
de vuest vuest vuest met de vuest
vuest vuest al de vuest vuest vuest
vuest vuest vuest de vuest vuest
vuest dech dech vuest vuest vuest
vuest dech dech vuest vuest vuest
vuest dech dech vuest vuest vuest
tot dech dech vuest vuest vuest

den 20 deffemal 1569 ynd de Breyt van 2 graden 20 min
op dat dace

Item den 20 junij 1569 tijt de de laest
standt des dinstes in gheschiedende
beychen dende die te w voren namen wij
al ende tijt die in wij creyck de gerd
trabade van die grootte recht maer
yech gerd wijnt in dat wij wijnt de
voort in wij creyck 3 was hien niet in wij in
cande gelyc yvont al gach met 100
Vanden die myddelc geen swaete den
creyck wij de creyck niet de n-n-w
tijt de pen vnde 3 mije f-o tijt vnde
die de dorte waegt 2 mije f-o
dortvoort van tijt de al die naegt

den 21 dat tot den 21 dat
op vondac

Item den 21 junij 1569 creyck wij die
elke creyck vndelich dals nach
begint die te vreech in creyck
te w voren creyck wij die was
trabade van recht in wijnt f-o dat
wij al vnde tijt in namen die laest
dew dende bracht die grootte
myddelc af die die tijt de vnde
gand in stocher. tegitt de myddelc
vnde dende myddelc mynt vofteyck
nach gach vnt dichte swaete wij gerd
vondac 50 minnt die 3 vch gerd
wij nach creyck dende dende vroment
in voren met die pens al boert in
beddench de grote red wijnt te
selph was dan met calgch tyt
vnde te bruyck die fant ich die
die vnde mynne groot maer
die die wij te nach die met gerd
die vnde te paste die die grote
die gerd wij die vnde die
die die in die nach die die die
myddelc naegt gach de wijnt
myddelc wij vnde die die die
die die vch gach de wijnt
vnt wij vnde die die die
den 22 dat

Jah 22 28 Feb 1668 ontdekt de Gyrad 30 myl

op madrag

den 22 misgids niet nuddelich
met vlynges e alle mij stude
o tch vlyng met sijn club mede
mij dadege faddich my de suerst van
6 grady 3 mijnt g ystde suerst
e alle ut vlyng n. helle mynt vlyng
voortganc al in den daeg tot saba
tch g vord dore te vlyng n. de e alle
ut dch n-n-n h pte dide naest
met reddeliche vortganc tot
o tch vlyng mee vlyng oostlich 9 myl
tot dch 23 misgids tch 6 vach

Jah 23 dato
op vlyng daeg

den 23 misgids mee la hie e alle
niet westelich tch 8 vach byant s
tot sabbate int o-n-a. n. h. namon pto
al vort vlyng in de dach graden h. pte
sabbate niet ut dch n-n-n h ystde
sabbate vort vlyng vort vlyng in
vort tch 9 vach macht e n. vort
vach by h pte o tch vach e vort dach
vach macht e n. vort vlyng vlyng by h
pte vort o tch vlyng vort vlyng
vort vlyng tch n vach pte n. vort
pte vlyng vlyng by niet de vlyng
met vlyng e alle vort vlyng
mij dadege vlyng van misgids 5 myl
vlyng o tch vlyng vlyng vlyng
vlyng vlyng de pte sabbate vlyng
n. vlyng vlyng vlyng vlyng vlyng
pte vlyng tot sijn vlyng vlyng 2 1
vlyng o tch vlyng met vlyng
graden vlyng vlyng vlyng al dch naest
met vlyng vlyng vlyng vlyng
alle 2 vach vlyng vlyng tot dch
24 misgids

Dati 24 Junij 1664 up de Brest van 5 grad 40 m

op woensdag Atten den 24 Junij och met forme tijde wij
de vloedde naest geyet te Gestel 6
mijel 10 tch oeffen wij stad waer
de oeffen boecken wt de h-wo te
vrijdags gaden wij de gevogte
van 5 graden 55 mijelich inde gaden
ge gyt op de 5 grad 40 mijelich te
sub dat wij wde 7 1/2 mijel de giffing
te hwt gaamch sub dat de troom
ond wt de puit te gch is drelch
vust van tijet salmdich d vch be gonde
cweete wt dch 10 de pteer al dych
naeg alle 2 vch de smel oft wat
mijel tot de 25 vrydags harding

Dati 25 dato
op horddag Atten den 25 vrydags gaden wij de gevogte
van 5 graden 30 mijelich dat ges made
ge gyt 10 mijel 10 tch oeffen pteer
vust 10 tch oeffen met vde gch
cweete de vust ganch myt wst gch
te forme vndel ganch c vrech wij
dch ontfinginge loeft n d mch de
made pteer in made got vloggch
met vrech pteer 10 vust
dich naest tot de 26 dato

Dati 26
op vrydag Atten den 26 vrydags gaden wij
de gevogte van 5 graden 10 mijelich
dat ges made ge gyt 9 mijel 10 tch
oeffen be gch d d d d d d d d
vust d d d d d d d d d d d d d d d d

Dati 27 dato
op sat de dag Atten den 27 vrydags gaden wij de gevogte
van 4 graden 50 mijelich dat ges made
ge gyt 10 besondere cweete 10 tch oeffen
9 mijelich p d vch c vrech wij dch
vust de cweete wt de 10 pteer
alle vch de mijel tot de 10 vrydags
met 10 vrydags 12 mijel 6 10

Jan 20 (vrijdag) om 20 (vrij) ocht met de dag (vrij)
 my de goye rust w mye afminded
 Cape pbeant mij march 29 4 van
 Hoofdy root dat part 22 nide (22)
 kuyt de boom moet oyt van 22 dyt
 part is maik geminden swoe rijt lfer
 swoe ald ingeant de roet godesant
 maik nylde hie nlyre gelych wy
 march 29 3 van 29 van (29) gelych
 de stroom nye ansoep maik 5-0 sw
 vsee my bonticht 2 my (2) alle
 vde nylde lere op sail (2) derye sw
 dat pbe ficht 2 (2) derye gelych dat
 de stroom al ut de n-w maik 5-0
 lize wij melde 29 3 van n-w
 vde wijnt (2) met vde gelych
 velt 2 (2) gelych met gelych 29 3
 my derye naef 2 (2) gelych 29 3
 af gelych 2 (2) gelych 29 3
 de pbe 2 (2) 29 3 met vde
 vde gelych 29 3 dat

Feb 29 (vrij) dat
 om 29 (vrij) ocht vde lere
 vde lere ut de pbe 29 3
 in de goye 29 3 dat de pbe
 vde gelych ut de n-w maik
 29 3 lere wij gelych 29 3
 vde lere 29 3 met vde
 gelych my de lere 29 3
 w mynt 29 3 vde vde
 stroom gelych ut de n-w maik
 29 3 de pbe 29 3 met vde
 vde gelych 29 3 29 3
 lere my 29 3 lere vde
 n-w de Cape de pbe 29 3
 vde derye gelych 29 3 met
 vde 29 3 vde lere my pbe
 29 3 vde vde vde 29 3
 al derye naef al 29 3 derye
 pbe 29 3 alle vde 29 3
 vde gelych gelych 29 3
 naef 29 3 vde 29 3
 7 mye 29 3 11 a 12 mye 29 3

De 30 de 1664 it gheboort van Capoe de palme

Donnerdag den 30sten minguels van daze gaddde wy voort
op 60 vadem drijvinge voort met een wagen
Dien wy de Cap palme n o t de oeffte
van ons 5 mije at wy fteed verest of
tot fteed dazge gaddde wy de swaete
van 3 graden 5 o minnet de wy gaddde
Cap palme n-n van ons 4ten elyde
ontde fteed op de dodeg om te fteed
goud de fteed vye de hildand dat
de fteed fteed om de oeffte
my fteed vye dazge de nader
met goud de verest ganch oeffte fteed
alle van fteed dazge at tot de 31 minguels
wee 27 mije oeffte

De 31 dato den 31 minguels met vriende gegaen
vrijdag fteed wy ons 6 abs o n o om get
lant ada te dazge wy warde fteed
at dazge om gade wy nabe cant
de dazge van fteed fteed dazge
gaddde wy de swaete van 4 graden
4 minnet de te 2 vye de nader wy
de swaete at de n-n-w wy
fayde dat de fteed fteed ut dazge
n-n-w quaem fteed de n-n-w int
get mase we 12 mije fteed
mijne fteed oeffte op dazge ich fteed
2 fteed de fteed fteed
ad dazge de fteed fteed fteed
te cant warde de mije of nact mije
fsteed fteed met een minge ganch
swaete wy de reddelycke swaete
ut de mije fteed o n o alle
dazge fteed ut mije 14 mije fteed
wy de Cap palme verest mije we
15 mije van alle oeffte de dazge
fsteed van 1665

15.

↑ - 15 / 15th - 31st December 1664.

pp 1-15 = Annw. 1896 XCV 13

13 Jan 1665
Op Dinsdag
1665
Dinsdag den 13 ten voo ydus moer wedel maer
Goude den 13 ten voo ydus moer wedel maer
om wat de heere regch tot den wate
moer den boer en dato sebbel wij de
val hie bin en dat is waermit de heere
ye sech rijchraet wijch get atalke
van captee en mantje an beruud dat
wij volc om vooch gaddch om get
alen te tasten vooch vooch simon
van gar soep moer de de sebbel
ye nrae de de vooch beruud
ij dat die van den mantje
geade in afbreuch an de wett
comparry geade gaddch maer
and de linge get de lant woer
tot vooch de woy captee
den maer tot de dat

14 dato
Op woensdag den 14
den 14 ten vooch vooch
boer om wate an wij vooch
briech de sebbel an gaddch
2 boer wate an vooch
fichtalij die in de linge
wate sebbel vooch maer tot de

15 dato
Op donderdag den 15
den 15 ten vooch moer wedel
boer vooch om wate an captee
gaddch an captee
maer met de vooch van
an den sebbel an maer van
lant by de vooch val hie
om tot vooch an gaddch
de vooch an de gaddch
captee an vooch vooch
an vooch an dat de vooch
vooch an vooch tot gaddch
wij de vooch maer dat by
vooch sebbel maer an gaddch
in alle de vooch vooch
vooch vooch alle de vooch
vooch vooch vooch wij met
lant vooch te vooch an
vooch vooch an vooch
vooch an vooch vooch
vooch vooch vooch vooch

Den 20 Junij wasy 1665 van Capten d'Amijnd

op den 20 Junij wasy 1665 van Capten d'Amijnd
Item den 20 Junij wasy 1665 van Capten d'Amijnd
maerht en my de branders en kark in
namben pastoge ^{en} met de d'Amijnd
te oepel in de d'Amijnd en de kark
d'Amijnd mede ic k ont b'ick den kark
en d'Amijnd g'edet van d'Amijnd
in g'alt was dat my de 13 d'Amijnd
d'Amijnd my met d'Amijnd d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
op d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
contract van wij g'alt met d'Amijnd
in d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
vrycht op g'edet d'Amijnd d'Amijnd

Den 21 dato
op woensdag Item den 21 Junij wasy 1665 van Capten d'Amijnd
d'Amijnd om water in wij maekte de
branders g'edet voest pastoge niet s'ind
dan op dato is g'edet d'Amijnd d'Amijnd
en d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
te g'edet d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
veest van wijns s'allet int d'Amijnd
in de d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
maer niet d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
g'edet d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd

Den 22 dato
op donnersdag Item den 22 Junij wasy 1665 van Capten d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd

Den 23 dato
op vrijdag Item den 23 Junij wasy 1665 van Capten d'Amijnd
d'Amijnd om g'alt branders te d'Amijnd
tweck op d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd
naptijns mede d'Amijnd d'Amijnd
Laych veest met g'alt d'Amijnd
d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd d'Amijnd

30 Janne was 1.6.65 vurst last see sampe
 vinstage 1 den 29 van 1750 vinstage die enly vinstage
 boodte vinstage vol maat de vinstage die
 die avont onse 4 vinstage die vinstage
 was in 1750 vinstage vinstage van
 vinstage Lay h vinstage vinstage

31 Janne was 1.6.65 vurst last see sampe
 vinstage 1 den 31 van 1750 vinstage die enly vinstage
 boodte vinstage vol maat de vinstage die
 die avont onse 4 vinstage die vinstage
 was in 1750 vinstage vinstage van
 vinstage Lay h vinstage vinstage

1 Feb 1750 vinstage die enly vinstage
 boodte vinstage vol maat de vinstage die
 die avont onse 4 vinstage die vinstage
 was in 1750 vinstage vinstage van
 vinstage Lay h vinstage vinstage

2 Feb 1750 vinstage die enly vinstage
 boodte vinstage vol maat de vinstage die
 die avont onse 4 vinstage die vinstage
 was in 1750 vinstage vinstage van
 vinstage Lay h vinstage vinstage

1665 vers. Ex mantje

den 11^{den} dach 11^{den} maegde vers. dach bockh at
onsse bucke in fiedich naarl conde om
de rest van ons vloot at de selly maek
puyth de veldige douch in de maegde
puyth in dat by weg multet met de
wagde faddich icke vervoert de
alle lant te varen om at dach goede
reddegeys te maken in oedich puyth
volch doe met alle beestich van
de negers alle bucke in my beestich
dat fust Ex mantje met 52 van ons
doek in w van de Compagnies werk
in mee w negers in dat by 20 a 72 milt
puyth was in radacht de puyth dach
about dat clark om maegde met de
lant wijnt onch puyth te gach in naarl
Caprese droijnd te clark my dach
puyth onch bucke in om te bockh op te
puyth maek w lant dach gach
maegde met 52 wijnt tot de 12 maegde

den 12^{den} dach
den 12^{den} dach 12^{den} maegde met de dach
den onch coachen wat clarkich my
puyth te onch puyth in opach 5 puyth
puyth Caprese Comandje in puyth
7 puyth maek in lant dach
dach 52 de wal op met de dach
tot de 9 puyth wchde wijnt
maek in lant hore maek dach
5 vink maek my maek maek
lant in puyth bockh Cap hore dach
7 vink dach puyth my dach
tot 11 vink dach maek my n w vink
in quamden te 3 vink te anck op 13

den 13^{den} dach
den 13^{den} dach 13^{den} maegde
ons my maek onch dach maek
in dat my dach maek mee 2 maek
faddich my onch maek puyth
puyth dach maek dach
wat puyth dach dach wijnt
nael dach dach my dach
anck dach dach in puyth
Caprese maek 4 puyth in puyth
dach puyth dach dach
aan van dach dach dach
puyth dach about 13 dach

Vice Admiral de Ruyters Journal

1 Decr 1664 - 29 February 1665.

[End of Extract].

pp 16 - 27 : Novur 1896 XCV 14.

27th February. sailed from Elmina
for W.I.

27 February sailed from Elmina.

Journal ofte Dagelyxer aenrekening van
 mijn Staatse Schepen Capⁿ oijt Slagte
 Tregat van oorlog: ten Middelen
 behoeven en naer volgende Oeffen
 roorden en Capⁿ onder Commande van
 Vice-Adm: de Uniter geconstrueert tot beu
 linge van Middelen Zee geconstrueert
 den tijt van $\frac{15}{m}$: maer by grootse pericriat
 eet voor $\frac{12}{m}$: tot volbringe des Sijts. Bidd
 Goot zynen zeegeen en behouden reys gelief
 te Verkeeren Amen.

Montime en manningh van 12 Schepen tot bereyding
 van Middelen Zee in den jaer 1664.
 Van't Collegie tot Amsterdam.

Vice-Adm: de Uniter. + Schip. de Lingel	68. fri.	315. Coffen
Commande. de Veldt. + Schip. Wijkrecht	58. do	268. do
Bij Nacten Vander Saen. + de loof	50. do	240. do
Cap ⁿ Isaac Swerts Middelen	36. do	160. do
Cap ⁿ Hendryck de Vriant. Samiaten	32. do	149. do
Cap ⁿ J. C. Swart. Dam	34. do	140. do
	Somma. 270. fri.	1260. Coffen

Collegie van Maas.

A. bij Nacten. Aert de Prinses Louise	40. fri.	175. Coffen
Cap ⁿ Lambert Haerwan. Cofferdaam	34. do	123. do
Cap ⁿ Jan van Nes Harderwyck	34. do	150. do
	Somma. 108. fri. en.	448. Coffen

Woerderg. Collegie.

Vice-Adm: de Maas. + Schip. Hoederonarij	50. fri.	215. Coffen
Cap ⁿ Dirck Adams de Garen. Ceuw	36. do	150. do
Cap ⁿ Joost + Hen. de Calb	36. do	150. do
	Somma. 122. do	515. Coffen

Amsterdam. 6 Schepen.	270. fri.	1260. Coffen
de Maas. 3 do.	108. do	448. do
Woerderg. 3 do.	122. do	515. do
Somma Totals. 12 Schepen.	508. fri.	2293. Coffen

14: de de wind S.O. is op gewoont: sijn de
laer geloeven in geselelde
aendelen van conveerij winden ontfout
naer de Surra Liao. te sullen los om wand
te jaelen. als tot Exerdeginge van
Volche.

15: de de wind S.O. is op gewoont: sijn de
laer geloeven in geselelde
aendelen van conveerij winden ontfout
naer de Surra Liao. te sullen los om wand
te jaelen. als tot Exerdeginge van
Volche.

16: de de wind S.O. is op gewoont: sijn de
laer geloeven in geselelde
aendelen van conveerij winden ontfout
naer de Surra Liao. te sullen los om wand
te jaelen. als tot Exerdeginge van
Volche.

17: de de wind S.O. is op gewoont: sijn de
laer geloeven in geselelde
aendelen van conveerij winden ontfout
naer de Surra Liao. te sullen los om wand
te jaelen. als tot Exerdeginge van
Volche.

18: de de wind S.O. is op gewoont: sijn de
laer geloeven in geselelde
aendelen van conveerij winden ontfout
naer de Surra Liao. te sullen los om wand
te jaelen. als tot Exerdeginge van
Volche.

19: de de wind S.O. is op gewoont: sijn de
laer geloeven in geselelde
aendelen van conveerij winden ontfout
naer de Surra Liao. te sullen los om wand
te jaelen. als tot Exerdeginge van
Volche.

Novemb: 18

20: de de wind S.O. is op gewoont: sijn de
laer geloeven in geselelde
aendelen van conveerij winden ontfout
naer de Surra Liao. te sullen los om wand
te jaelen. als tot Exerdeginge van
Volche.

worden't hant
vraet

21: de de wind S.O. is op gewoont: sijn de
laer geloeven in geselelde
aendelen van conveerij winden ontfout
naer de Surra Liao. te sullen los om wand
te jaelen. als tot Exerdeginge van
Volche.

22: de de wind S.O. is op gewoont: sijn de
laer geloeven in geselelde
aendelen van conveerij winden ontfout
naer de Surra Liao. te sullen los om wand
te jaelen. als tot Exerdeginge van
Volche.

Urao Comp...

naem in een
verkeert gat.

antwoord op 10 vadem melendend op de
rechter plaats tot zijn. maar de wind
van eenen kant waren al over den oanen
ydelheit. Daer wij somtijt op 1/2 vadem
gadd, edoond en doer dat wij den ghe-
gat nu geloopen waren. wien doen
gebeden dat yder sijn d'wojn sijn.
doen om met welken gide wate niet
te gelaachen. alsoe den gade sroom
gint en velt lippen onder water laagen
dat nae gde met den gade maen. hier
de win om soo dat wij weder godtij tot ge-
licke g' dach niet quamen. tot op 1/2 vadem
alwaer wij tancher hilt en walle.
voorwaer den medelich: edwaring van
1/2 de de str: wam gaden wel licht
den ongelick met de vloot geeyden
geoen.

3. de de win W. sijde langst de
wale quamen nae gde weder ten
ancher op 1/2 vadem.

4. de smogels miste zegelre van onse
vloot die door de sroom van onderen
gedreveln. wij liegen onder anchor.
Sijde de vloot op hilt en walle
walle. de g' g'at op vaden naar land
dore quamen geen meldegen nog
vooringen. tegen den avon quam
den hano met 1/2 vadem. den de
dure boord. die willede. Zie met
wat Carabe etc. en 1/2 vadem. by
zijde wij motte langde afflyden al-
waer abundantie van veld wate was.

5. de quamen den g' g'at op 1/2 vadem
zegelre. wille bij ons. en sijde
dat den g' g'at niet de d'win langde
af. en g' g'at doe enige boord wate
aen den wale plaats. alwaer veld lippen
lady. daer enige naem op stons, obde
andere naem van tancher. Zie boord
Plaats Compas.

de Sierra Liaca
naem

6:de die Engelst d'gins dat met ons alhier
gecoomen was. Gelode en't volck van
quartierde gelycken om gader d'weden
7:de met een vier quartierde gelycken en
ander met een vort gelycken

8:de. Stonden van Swaerden gade dat d' Engell
gide omme den vier logijl gade en en ontan
gelode met gade logijl coomende van
Cabo Verde. dake van logijl van onse Natie
gemoonden. en dat d' dake met gade logijl
nase bij gade logijl van Hollandse met
sijn Oor en Kinderen te gade van selow wil
ten gade d'vande. noer coor bij den fiefst
gadedole. id. om de selow logijl te bemaetgide
ten d'vande vande demoadere gesonden. vande
Cabo al namende: H. J. van der Arieke.

9:de. Swart, P. P. P. P. en Jan van Nuy. de H.
V. de Oor. de vande met nase eenige
officieren gingen in persoon met d' dake
coomende vande gade gade te bemaetgide
soo dat d' logijl ten d'vande vande d'vande. en d'
Coomende gade gemoonden met
de logijl te gade. Soud met gide
omg: 300. gb. waerde g'vstae. al
by den inventaris in resolutie coor te
sijn id.

10:de. waerde d'vande gade, en gade cappen
en aen't vande. volck vier quartierde gade
van, om, linae, en ander te bemaetgide
te soe d'vande, en met mijn boot was in
te d'vande bij den Coninck in't d'vande, dake
met met verhaelend waerde te sijn id.

10:de. Gade met den selowen dake wilken
en gade quartierde gade volck coomende
te gade den avont met met de boot
met d'vande gade Engell logijl dake

en Engell
gide gide

vande gide
om g'vstae

om g'vstae
vid.

nae' dars. nogy een verry Olyfjamstrande
mer Kinge of darsen iset gelidondt sijn
die nae' voer haren beenghe, daer war
maek A Engelle mer een verry Slaven
die mit ees gevlucht sijn seide in de
tijt van 3. ier 18. 11. persone van de
ongelucke sijn geelgestorven waeren,
des avonds 7. hute vooft. logie en voeren
getanenth. mer boots en begalen dward
naer de segeow.

11. d. quamen onse A. sijnsonder segeow wad
ey, onse verry darsen de 11. Engelle sijn ge
gaet. 2 boeck daer gelidonen, om gaer nigote
wader om te restantard.

12. d. sijn mijn boots aen onse sijn van darsen
mer een van Engelle, om 2 werkinge
selyent den avont wader roomende broegt
miers van importantij in de door dien
sij seide de negerd darsen waeren.

Ballast gehaelt
vordt Engell Schip.

13. d. geboen alledal boots om ballast gesondt
vordt Engell Schip om tegeborde Engell Schip waerel wakt te
maeckten.

Waer gehaelt

14. d. gaet de onse redereend. waerel en is ge
resolueen om ex morgt (Godk de Voorste)
onse gedeftindere reijde te vordere onse
tiffen quamen nogy eenige Canoa mer
sijnst aen boer van segeow.

Sijn gegaen

15. d. smorgens sijn oot gelvoornh. seijn ge
samenh. seijt gegaen en omf. de middag
smits wajnige coelte. om't tij te haffen
gaet. en gelidont. om aen ider. Man
11 minstid waerel daeghs te geoden, en in
dien doox mit of horn, vanden anderen
quamen te geraecke den kenderwand voor
te Pastore Die Mina genest.

der wakt en in de zondwaest daer waer
naer toe.

W: de waer' Bnaeges op 5 vadem waer' Gade
vrees om op een droogte te gelaat
en om de andere Gade te waer' te gelaat
te grooten v te grooten. waldem da' oover
de andere Gade te gelaat alfo meer
waters, q'amen ten anderen op 9 vadem.

W: de de wim N: gingt weder on den seyl v. en
cruege goe. lampen, goet die wald waer'
Gade 7 gr. 16 mint.

W: de 7 gr. 30 mint. des avonds coers 120
tlingje 120.

W: de may roecht cruegen yelen googje.

en bade travade.

W: de voorniddag variabel, wim seghelich
donder en slygen, met Gade travade
dag naech de middag bedadent wald
de wim wies N.O. feld doender boerd 020.

och een travade.

W: de variabel wim Gade 7 gr. 15 mint.
cruege een Gade travade onse amonij
flint grooten jee raechter van boerde
niet twee bedadent waer' liden naech
gem roe maech laeg dat zij al doend
wal om gem weer aen maltoenderte liden.

W: de Smorgens den may roecht des middag
rihe des avonds tlingje 120 boerd 10.

travade.

W: de de wim en roecht al voore op den
dag een vrees: draijlen en liden
al de seyl en liden te goetrijen
cruegen een Gade travade en frouge
doeg dindere niet lang maschden
de seylen waer' zij fvolgen onse reij.

W: de en 26 de niet, notabeel voorgewalk
Gade sonnys dithel sonnys Raechter.

W: de Gade de googje 4 gr. 18 mint. en
den seelen naech een Gade voortgander.

W: de laegen tlam naech gilmige 5 mint
ont smidrent loot Gade 30 vadem, en
4 gr. 40 mint. waendent saam van
de wal en ind' Gonde waer' daer wald
naech toe.

W. d. variabele waer smectem loot dog gwa
al van grom gade smecten een exaer
vooringang.

B. d. paffers met een s'grom voortgan
Pacj dat Palmat.

B. d. variabele waer gade smecten een
redely. vooringang. Eindigend alsoo + ond

Inde van het
jaar 1864.

Godt si geloof voor syn godth. genade en
Vadely: goetheit. Gedyt sy ons oock in dunn
jaar syn zoogen beluif te verhoen en geven
nyen gen. lute en lichaem nnt en salich st.
hier godth. en naemaels. eeuwigly: Amen.

N° 1005.
Dij Jannarij.

B. d. de winn Z. W. coers No. 10. gade
Googht Ag. 38. min. naech de middaer
saelgele een s'grom daer wi jaerly op maich
maech den avont ons ooverwiltende cand
daer met sy saemen.

B. d. de winn als voore s'grom woorn. s'grom
heggenen een ankerd onder de wal enwel
en was't Engeldst s'grom de Victoria van
den langd. ons aen Capo Verde aenlygacht en onder
weygh waen ons gescheijde quamen oock
s'grom Nigerd met gaed Panoad aen
doen mede aenlygand s'grom gant en
Olyfamtanden. Des Nigerd vand O. W.
Ghad. eint s'grom de helikst Swart van
de gelgele eint. s'grom gaen moedely
maechen en eiden nnt waer den s'grom
aen en s'grom en heroen gaet nnt s'grom
alre. get gaet oot goot staet gaent
midmaechen s'grom s'grom gaet s'grom met
en s'grom d'grom dat men daer s'grom
met d'grom maeg. en s'grom doot gaet
midmaechen waer. maelt Micheld als Nigerd
s'grom maet s'grom. liden van s'grom en
s'grom. oot. walt en d'grom s'grom al walt
grom.

den langd.
de
naquaast. s'grom.

Fort all' de Neger's die niet meermalen
 langds Ocean liege, galle goon' sod' dat voo'd
 de tweede maect genootsdaech' wal te ringe
 becrein. id' daer bij de g'lijckraet gere-
 solvere't. + f'hoed met gewetinged' zam' naeg
 te f'overde. sijn tot dien eynde de segeer
 dieg' ondet fort gecont dieg' daer loerde op
 de goeren, en ontrent d' 700 man geleg-
 mande de de f'oldaer' onder' Commando
 van Graef. G. V. Hoorn. en overde (Marraek
 gefften. De Cap'n. G. V. Hoorn. M. Nis. J. Swan-
 en Du Bois. des naer middaegs. id' woerfz.
 volde naer lam' g'loeght. en mit l'and
 voo'd' eerst v'el' te l'ig'end' van Neger's
 die in Embroed' laig'et' doge met d' f'ind
 j'et van boost met l'egroet' g'faed'. En mit
 de m'iskonery. Phargelend' landvond volde
 en droven toe ten deele de Neger's op
 de v'loeght. en mare g'leed' onder' wijl
 een partij van ond' volde naer' G'afelle
 dieg' naer' enige tegenstam' op g'ave
 doge de Neger's bleven noeg' al in d'efende
 tegen' de' ondet' tot dat j'et van Krid'rijck
 ge'commande' de' w'ien' naeg' een' g'ave
 M'isque' w'ier' te l'ig'end' de' V. B. Neger's te
 commande' de'. En voo't de' g'el'lede' Neg-
 rij. inde' Ocean te' f'leed' g'el' g'el'g'ied
 sod' dat de swarte' d'ijnd' in' God' re'it
 op' fort waer' niet meer dan 13 Eng'el's
 g'ade' al g'ade' d'raenw'el' op' de' Neger's
 g'el'lede'. oock w'ien' in' fort g'ant
 niet van' importaney' be'vonde'. be'f'ind
 + l'el'w' bij' provisie'. te l'ig'end' de' apont
 quamen' a' Com'ijde' van' g'el'ere
 Malchenbringh. afge'f'ond' met een' m'illioe
 ing'eld' dieg' goe' bij' ond' inde' morgen' d'om
 wat te l'el'end' een' partij' Neger's

van Land
van Neger's

voort
Neger's

Dreng
Neger's

G'afelle
ge'commande'

January 1668. Oorlog tusschen de West-Indische Compagnie en de Staat der Vereenigde Nederlanden.

Om ons te verrijken: fort van Galipoli vermaquie-
dorgt de goetse zijde dat al te voren door
ons vermolpden. Soud' sijn. En was van
sentimenten te beter warde gedemolpden
als met ginarindoen te beteren. wy hebben
in hande dat man sloot en stielijck
geliquiste geerdigen.

nammen mit 600.
gind van Mina.

De smorgens oot gelwoonly: sijn den baer-
oeropen sijn: wiens de Off. miltio-
wan Genraet Valckenburgh voorgelieden
en de goetse zijde de gind: Negeren met
gare Canoas van da Mina. daer doen met
te d'ingre was als wat te minijde jauch
si gindw'el dat gedooder Negeren
af daer mede gade wrenst overrijwend
en voors met in s'ingedne' affode
andre Negeren. mede esse gedolijck waren
en oelangenende 'sfor te d' d' molpden.
id' d'expansie goetgevoand' 'sfor in
werste te stellen. des wien van ider
s'ezie den wat s'ing' galceragt albe-
wooren 's canon sijn de beheijne ijske
stuckjes daer af l'ingeliden, en d' Engell'
maer boort s'ingeliden daer veel
moedijte mede gadden, affode Negeren
van da Mina met geweld gade wrenst

St fort g' s'ingre

doos slaen, dat gade s'ingeliden wrenst des zij
wel een boort quamen, maer de midde
hielden fort s'ingre. So dat de niet
oode en d' d' en met alle man een
boort waren: wij de slankwe vlag s'ingre
onde anhelden en ginge onder 'sfor
'snaeges anhelden omkunt de bewind
sama.

May 1665. De Lijze Middelt waer Calcut St. George de Mina.

7. De des morgens met den dag hingen
gesamenlyk: onder anstels. en seer on-
voors met Palma daer wij omme den
de middege voor ten anstels gnamden
de He. de Vuyter. te mijn swonderinge
salvete de werlt. Cassee met 11 dierdoo-
ten daer de He. Fenebl. oedde an-
woordt, sijn sijn fisaalen en offel Comyt
aen He. de Vuyters boort. om syn
merckel de vloot te swilcoomen, met
sloech dat beluften aen lant te coomen
welke geschiede, daer 2° Comyt in persoon
mede jinge en met comon ondel
de middege, ingegaelt synd. Ofstond
onder andere van Fenebl. goet dat de
Comyt: wakt seer seganlyk. Zet Cassee
Calcut aen Engell. gaden overge-
gaden, daer van stek. die de Engell.
indient gebleven waer. In venige
weder aen de Mina gecoomen, die in de
Rittinge gingen, en onder andere dat sy
semer gent. Minwier. van Amst. synd
aen van schynvalke gewest gader
doen zangen, woort dat de Engell. aen
Pormantijn door Cas^o Veynont van ondel
comit gewaerdigom waerden, der galve
omt de H. a. 16. segdel. confidely: con-
naer den andere stroechen waerden
resolwerde onse segveden te ontlof den
en aen lant te brengen, alke de aen-
gegaelt goeder van Calcut. en de
Quilions.

de Mina
minder

ingenoemt
omten geslof

8. De selynde. onder goeder te lossen en aen
lant te brengen. en aen ick gaderont.
daer my te lossen. segdel. van Cas^o Tolke.
en sary Vuytaly. taedelgeordent.

Van Engell. & Sep. 17. den 17. de Dons. Marchant
in dienst van Colale. Romp. Ende den
sijn vragtbrief te geven en wij te
laeten vaststellen, gelyc aen andre geseght
was.

17. de in woedgen als boorden belien & gewelst
met lossen van goederen en aen lam te
bruden.

18. de te ligen den avont onvoldende alhier ten
reede. den doois segeleijde gant de honden
Tijde met bidden aen Ho. Generaal
en vloot van Garen Ho en O. Mooy: ons
aewentende van den maegte van Engell.
Soe gien te coomen, stonde onder Commando
van Brind Cobbe en daer blicke aen blicke
te den wijliche pistorie, alsoe sij ons be-
gahden enech: segeleijde oorde gants Nic.
Niderlam afgedoomen gader des londe
traege alle soe de crist te zoveren
wat ons daer in was.

18. de Smorgelub vradig den raer bevoeren
en de missies van Garen Ho en O. Mooy:
woorgeleiden, en is int vradig der school
+ Eng. vradig aengedachte segne van Kapiteel
Telje doen voor wij de kaden en den St. Bij
Naeg vander Jaen, Neffens Cap. Swart
gedoemt op de vander Swaegende
Engell. te Brinjen.

18. de quamen gem. vander Jaen en Swart
onder de volach werk ten reede, midel
ende + Engell. & Sep. de Maas, dat dook
den daer ingelyc. gelyc de kaden vradig
en volde de de segeleijde vradig. Soe dat de
fluyt van Cap. Spring, ons woorelijne
Gornamijn moet gelyc sin, gelyc daer
naer traen geleen, is doen vradig
yereschoeren dewyl Brind Cooren met
18 Cap. vradig segeleijde vradig
widen ons wale o laeg vradig en in

17. de jacht de
gelyc alhier ge
vradig.

18. de Engell. lende
+ Gloria vradig
vradig Sebaert.

18. de Engell. lende
vradig vradig

vermied van defensie te ginder, en is
ten dien tijde ook goed geweest. te gij
de Martha tot een brander slaak te maethe
en inlicht: aan Hr. F. de Raue de Boeke
branders worden om't gijne: segeerij gant. De Meestinnid
gemacht. daer oock toe te gelymiden. wylhaensford.
geoordelewee sijn. wien de de Timmerlay
wan meer alle de sreguen y flowe om
te m: brandes te versanderen. en vry
willig wylch daer op te adonneeren.
des avants sijn de Rom: segeerij de
Elyndaght. mit Casomandrago. naer fort
Moord.

Branders worden om't gijne gemacht.

13. de 17. de met Remacht. gepassere
aldar gesamenly. eysig ward omward
te gaeden en alles op te redderen.

18. de 17. de de H. de. Ein te den Generaal
Vakend. met eenige van Principaeste
van de Mina. miffens alle Casomandrago
E. G. voort magnifice getraatelen.

19. de 17. de de segeerij wat d'ijde en in
beiden rangen van defensie weer ge-
antelen. en de voerwicht de branders
chack geworden, op de Martha is gelydom
tot Casomandrago van Hr. Meppel wylch
en op de Meestinnid. den Lijndt. van
Casomandrago.

is wylch op de brander gelydom.

20. de 17. de met Notabelt gelyat reure.

21. de 17. de met gewoone. sijn den Gij fract. Nge-
van sijn. id gelyscholweere. in cas sijn sijn
som om't stoch te ammeleeren. wyllicheit
mit een eijet aan Gajiet gelydage. van
vrij sijn d'ing. en wegens. taffasely
van slage. oft d'lamst. te sullen ge-
mieren. de oemien. all gane Ho. en de Mo.
gegeeden geboden. in den jongen Engelst
Ochlag. en bij provisie gelyscholweere
noge essely. daer en te slyven legge

apriary 1665. Dordrecht. waer Casper Dalmia

Om te dwaegen de comst van prins
Kobelen oft de vloot van Cas-
Van Hamoen. In daren Eijnde
Caspers tijdel als ombelgaden t'ind
afgegaeten. en voor een sijn teijgend
wall. omg. Casper Dalmia te erlijden.

23:de tot 26:de. in de notabelt wooggevalden
als water gelgaeten en wegende
Coopmans gaede. met de Commis-
sien aen
laas geliquidat.

adv. Botron
gelyk.

27:de geleen ont beginn gelyken. In d
nagel in zondewage wieden
edroegen. alse der een missie
van Comer. datter een
omg. Botron geweest was. des
jck, Pong, H. Adriaens, Swars, en
orde ambaled liege. en ginge
ond de seijl.

adv. g. roomben

28:de. Inmorgend de Wijn
cochij, Inmiddag gelgen de
Innamen geen segeuen, di
tegend den avont volgend
nae de roed ander de
de Novo geordonn. den
met nog 3 ander, v
meijden.

29:de. Inmorgend den
met 3 segeuen om te
een voor waerde
gaellen.

adv. seijl
gelyk.

30:de. niet wooggevalden.
31:de. Inmorgend den
de roed gelgen geen
Innamen, en een
mette den Casper
jck met segeuen te
dinen sijnde
seijl.

1. de Smaragdend der wint ²z. lauwend bij de
waal op naech ³Tororarij. Smaragd barbael
wetter.

2. de Smaragdend daerget wy 't Gesteue Boton
en gram met een Canoa, den Affierem
want gem' fort om te Intemen. was
segeveeden wy waderen. ontelht de middag.
woer jels Neffent de lant daer een tam
andelen Comminje linte wold te besoecken.
die ond Seijde 't Engelsch Slegte daer zy
deijnde daerget te worden een eruprean
gefegeveeden gae. naech Baed de trespintal
gefecht was. en niet en wiffedel. oft s' sonda
al van Cuba strecken sijn.

3. de Smaragdend was missiey oden daerward
omg. Tororarij. heylew met een kubbet coelte
O. N. aen des nagele wiere get stil. sennie
op 't. waden.

4. de met g'fild lingen onse antkeel. endre
wen soo naech de redd tot daer 't sarpont ten
andelen gramme. endre den ⁴ Hrd' Kuyt
regeert van ons wederwaer.

5. de Endwagde onse Slegte en gae de een bootwaer.

6. de Den Baed se warden, is bij de ⁵ Hrd' Lijst
voorgevraegen, dewijl mi in een geinijme
tote geelen segeveeden Innoemen geleen,
en onse tijt van vintualij ten vintde loort
dat sondaer toedoen van Swarten, oft fort
van Galdeford. niet te temdelen en is, de som
onse tijt niet vintde lood door te bejngelen.
oft niet voor naechdaer sonda vintden.
den vintde oet fort Cormantijn ten
doen, daer ond de Swarte geinijem sijn. de
geinijdaerne gam te vintden. endre ten
dinen sijn de ⁶ Hr. Contract Valberbergh.
niet gae daerwaer is. vint seckel jenne
goint, endre grammetij van Negerel. soo
van Minna als Morca. ond op nagele sonda

in de
garnitien.

lijt gegaen.
Goemantyn

Naesdenen, hebben der Gahoen den partij
 ydelsochden, ons' anker te lande,
 en de waerheit se' sekyren. lateroud de Amo-
 nitje. flint met de v. brandes. onder de
 Minn. ten anker leggen met over in cas
 de Gijant. moezel coomen. op ons' te re-
 tineren, liegde alsoo met ons' te de anker
 en om de middag verliet de Gahoen
 en sij Moroa sijne smecten op de lij-
 om den Commandant Fagelwoud te
 zwacge, die aen boort gewest hebben
 sijne voort basterde, noef v. Emellege
 fortijde. gen. Snosian. en Anomabod die
 mi verdelde sijnge segoen met segen
 naar ons' dede s'zoont quamen omme-
 isfort Goemantyn ten anker op die
 vaer. en waten doen wate de vloed de n'lat
 bevolgen, en verhoorden op morgen vroey
 Gaet de Voorste. ons' docht te lande, om
 de 1000. man soo Maeroesen als Sotoaeten
 gelyc. Bredde sij de gemaeche lijnd van
 gelien werde. over de Sotoaeten is ald
 Oopdelgoot gelodonnit. Grack. Jan Van. Hoorn.
 en over't goedsolck, Den. J. sij Naes-
 Vanden Saen. Jels. Cas? Jan van Nid.
 en't Hoer
 7. d. smogelnd quamen de Megerd met Gerd
 Ganoal van Minn. en wat daer nae die
 van Moroa. met den Comijs Fagelwoud
 wiler doen't gelodonnitde sijn gelaen,
 dat ider Cas? sijn boort en Gahoes doud
 mannen. om te lande, en woren verk
 altemale naar de Hre. de knijers boort
 en van daer gesamenly. mit de Ganoal
 van Megerd nae de noel. doef de swaer
 sijnde niet te willen lande, wook dat sij
 verstaan verincublae g'volgens't aegorick.

Goemantyn
g'anchen

Februarij 1665. Op 't Sijde Widdelburg voer Capten Cormantijn.

worden afgeholpen.

Van famijnde Meyers. aen Lam oft d' Straan
Sagwe waerjen, segden wij nye de boots te
reinde. omme's Swalle forijp d'ja te faneer niet
tegenstaende. de groote d'ringelen brandings
theden oer de Engelle van Annemaboo.
jaer. Forc boerigen, en soo wij doen mende
te Lanow lagde een ambodade van Swarren
jaer de d' schippen en rontom n' bodde
onder Command: van Jener Jan Gabello.
Sijne van Officier van Swarren van Engelle
aen sijn gereschouwt en conragid s'wer oer
mim die todanne g' de boots en g'galoes
oer g'garevere. dat genoordacht waerden.
mit winge g'ginsten te verindere. Ende
w'achtlood naar oer te keulen. die van
Forc Cormantijn. de goeten daer ooch d'apper
naer en de goeten 2 canoes in st'cken. en
2 a 3 Meyers door en smel g'geluise. des
naer ind' d'g. q'amer van van famijnde
Meyers. aen H' de Uniers' boord. seggen
dat die van famijne. niet beereven wofte
oft d' londe voo' een d'ndag niet getand
g'leeden. maer dat si op morgen voo' g'
aen Annemaboo. de d' b. v'ac g' d'nde. laeren
w'eljen. en dat si ond aen d'raan. mit
5 a 600 g'waxende. mannen. d'nden
g'waxen. w'ere te die d' d'nde g'erescho.
mit clamere van dat g' w'ere op m'nd. aen
te waxen. op goep van ven b'nde. s'ijp
g' d' mit den d'ag op g' g'feld' d' sijn rodyed
wij getand' mit al de boots. en g'galoes.
naer de H' de Uniers' boord. coets daer
aen w'ij de d'ndag v'ac g' van't g'herong
Forc Annemaboo. des mit d' g'act on
g'clament' mit de Canoad en Meyers d'v
waer te v'ag'oen. om te lande. van de g'nd.
famijnde Meyers in orde aen d'raan d'v
mit doord' g'weldige brandings q'iam.

Daerom
golant.

Tweelstee volste nat. adu. lant. soe dan
geloofsaacke ward. den party. ander
amantij. vanerint. en loot van boord
se laeten roonden. middelen. l. d. d. d.
toelck in orde. synde amant. wat soe.
blantken. de swarte van Mina. en Morwa
te lastwader. van ons. de fant. ind. a. g. d.
ons. en amant. de middelen. mar. g. d. d.
in gade. oore. lant. de. se. d. d. d. d. d.
A. J. A. end. a. d. e. g. e. n. t. e. g. e. n. s. t. a. m. d. i. n. d. e.
re. s. o. l. v. e. r. t. e. v. o. e. r. t. o. p. C. o. r. m. a. n. t. y. n. l. o. g. e. n. g. a. d. e.
en. t. e. g. e. n. d. t. o. p. c. o. m. e. n. v. a. n. d. e. r. g. e. l. d. e. d. a. e. t.
g. e. n. f. o. r. t. C. o. r. m. a. n. t. y. n. o. p. l. a. n. t. G. a. l. f. a. n.
G. a. b. e. l. l. e. v. v. i. n. t. k. i. j. t. g. e. s. l. a. n. t. d. a. e. t. m. i. t. d. e. r. o. o. t.
v. a. d. m. a. e. t. o. p. o. n. d. s. e. g. o. o. t. e. n. v. o. e. r. t. m. i. t.
e. n. i. g. e. m. i. d. q. u. e. r. e. i. j. m. a. e. t. n. a. e. t. w. e. y. n. d. e.
r. e. l. i. n. e. m. i. n. w. a. r. e. n. g. e. n. o. o. t. d. a. e. t. v. e. t. e. r. i. t. e. r. e. i.
e. n. d. e. g. e. n. v. i. n. t. k. i. j. t. v. e. t. l. a. e. t. e. n.

Cormantyn
ingevoomen en
weggevolmdert.

wa. n. t. e. d. e. d. o. v. e. n. v. o. o. r. t. e. n. w. i. d. e. n. m. i. d. d. e. l. e. n. v. i. j. l. v. a. n.
s. o. e. o. n. d. e. l. i. c. h. t. e. d. e. g. e. d. o. e. w. a. e. r. o. n. d. e. r. t. m. i. n. d. o. e. k. w. a. d.
d. a. f. f. e. r. n. a. e. t. f. o. r. t. g. e. s. c. h. a. e. n. e. n. d. i. e. v. a. n. f. o. r. t.
s. c. h. o. o. r. d. e. n. s. o. o. m. i. n. d. a. n. e. n. d. n. a. e. t. d. e. d. e. g. e. l. e. p. e. n.
e. n. t. e. m. e. t. m. e. t. d. e. g. e. o. o. t. n. a. e. t. o. n. d. d. o. e. n. w. i. d. e. n.
d. o. o. r. d. e. d. e. s. w. a. r. t. e. d. e. M. e. g. e. r. i. j. i. n. d. r. a. m. g. e. s. t. o. o. d. e. s.
o. n. d. e. r. w. e. l. t. e. d. r. o. e. k. w. i. j. o. n. d. m. i. d. d. e. i. l. r. o. n. t. o. n.
f. o. r. t. o. l. g. a. e. n. d. e. g. a. r. g. e. d. e. n. d. e. g. e. m. i. e. m. i. t. d. e.
m. i. d. d. e. l. e. n. e. i. j. e. n. e. n. e. l. g. o. n. d. e. d. e. s. t. o. n. k. e. r. e. n. t. e.
r. e. c. h. t. e. n. d. o. e. n. t. e. r. o. o. t. d. e. v. i. n. d. e. v. l. a. e. l. e. n.
o. l. g. e. e. d. e. g. r. a. m. e. n. t. o. e. l. k. g. a. e. t. m. o. n. d. e. l. i. n. g. e.
t. a. e. l. g. e. d. i. j. t. s. i. n. d. e. e. n. d. e. d. e. g. e. n. r. e. t. i. r. e. m. e. n.
m. e. t. l. i. e. n. d. a. e. t. v. e. t. i. n. t. s. o. v. e. r. t. m. o. g. e. l. v. o. o. d.
o. l. d. e. g. e. n. e. n. f. o. r. t. w. i. d. e. n. v. a. n. o. n. d. e. d. o. d. a. e. t. d. e. M. a.
t. r. o. o. d. e. n. e. n. s. w. a. r. t. e. n. g. e. l. e. t. i. n. g. e. v. o. l. m. d. e. r. t.
d. a. e. t. v. r. i. j. v. e. l. t. o. n. i. t. s. b. e. c. o. m. e. n. w. i. d. e. n. g. e. l. i. m.
d. e. l. e. n. o. v. e. r. t. i. n. d. e. d. e. l. y. o. n. d. e. t. o. e. l. k. g. a. e. t. d. e. n. d. e. n.
s. t. e. r. c. h. e. n. d. r. a. n. c. h. s. o. o. d. a. n. i. g. e. t. e. m. i. d. d. e. i. l. v. a. n. d. a. e. n.
a. e. n. a. l. l. e. o. f. f. i. c. i. e. r. e. n. g. e. n. o. d. y. g. e. t. d. o. e. n. v. a. e. n.
o. n. d. e. i. n. d. e. r. e. v. e. g. e. n. d. e. n. m. i. d. d. e. l. e. n. e. i. j. e. n. e. n.
a. l. l. e. d. e. g. o. o. t. d. e. d. e. o. n. d. e. n. s. t. e. r. c. h. e. d. d. r. a. n. c. h. w. e. e. t.
t. e. e. n. i. g. e. n. e. n. d. e. b. e. c. o. m. e. n. i. n. d. e. s. t. a. e. n. s. o. d. d. a. t.
d. i. e. n. n. a. d. e. i. n. g. r. o. o. t. b. e. c. o. m. m. e. r. c. i. s. o. v. e. r. t. a. e. g. t.

Berichte sijn dat s'for door de groote disorder
door onachtzaamheyt moech hoemen te boumye
9. de smorgens quam de H. de Einster van Mexco
en de myn andere Officieren van segelepe aen lan
oud gelinde met de overwinninge wende
aardede met de goefden van swart dat hi
sonden afweken, en gaven haer noeg winc
goet maek door de dromshende ga van volck
raechten, en partij hare slinderagie wederom
quyt dat haer de swarten met geweld om raem
naer de middag raechten jek met de H. de Einster
van land daerde branding sijnly aen boerde
me vinnig weynich volck de rest moek wey
naer't Cabarelle toe Einster's soe gaen brand
dat met moegly waer met hege lijf sonde
swemmen in de boots te coomen.

och volck aen
it geoomen.

10. de smorgens ordonneerde de H. de Einster dat
men alle moogely: sijn sonde aenwendend om met
boord en Galasod. tanselde volck van land te
rijgen, en dat alle de segelepe Oman a j prov:
for a sijnninge sonde lachen te gend an avon
aenigen't met de volck met groet moeyse aen
boerde staeg, at haer slinderagie quyt en sijnede
nog 3 sijnede sijnede veldrombe, ick instude
3 man en ga ad gequiesde barons redyge
jek van H. de Einster den sijnede Govern' of sijn
sijnede den de lman gen't franchoyd. selwyn. ma
v van de selste Commyse aen myn soen.

signe met de vdr
machten ymoort.

11. de was't gantdaem weder wien de gewoonly:
sijnende laet edraely en segelepe veldrombe
volck van land te haelen, en aerd te goeven aen
sijn man diever by provisie elvden en voerd
oud sijnede sijnende morga ydd de Voorste wa h
y sijn. om de middag vooch jek met de
H. de Einster naer land omco alle lorde te stellen
en namen ond afgeijt van land en aen ge
relteliden volck aen boerde de maekste sijn
vann volck id door dromshende ga swaer loof
ofte van swart haer wew. affhandig's ymaek
myt gelnoomen aenige dait hare lieken veldrombe
en mi for blyede, maek haer van Commyse
van Comy: id te goet naer dat sijn beliepe te
taelende.

och volck van
an gekeelt.

allereerst
in Casp. Fort.

12. d. Smorgens is geuwoonlyc. seyn tusschen ende ander
om weder naar Delmina te seilen, vintiddag
wachtende Morca en Savont Casford te seilen
doen seerwaert oer en wat traagse stille.

delmina groen
brievinnontfangen

13. d. veldy den Zaenwintj en quamen, na
vintiddag. weder voort Delmina te samenlyc. ten ander
brievinnontfangen Savont quamen, een adijfpijnijst Patria, me
brievinnontfangen daer onder ik heb ook eenen van mijn
Wron en furie. Salomon veldy, de brieven van
Staer beoogden te giften wert aen hem

brievinnontfangen
the. g. g. g. g.

14. d. Smorgens is geuwoonlyc. seyn den raet aen
ende brieven van Jare. Hoo. en D. Moo. te seilen
daer niet verstant, dan Grind Robbins vloot
nachte die van Jan. amoen, weer wert niet
coomen tondert. en fort Cormant vintiddag
te samenlyc. en in plaats van Casford
aegredion naer Patria te seilen, en vintiddag
de Engell. alled mogelyc. afbruyde doen, so
aen Barbados, Nic. Engelen, Terra Nova, all d'ere
enijeren Europa.

formen volke van
armannin aen boort
gedroegen.

15. d. Smorgens wederom geuwoonlyc. eword
ond volke van Cormanten met groen Canoad
aen boort so dar mi met Com. volke aen
olijf. Cas. Dri Bois. inder ey provisio of gecom
mandeert had, seyd dat mi daer alled in biltam
en gaede aen was, en dan de Mijdel weer alled
waer te coor traagden.

van van geuwoon
geuwoonlyc. aen boort

16. en 17. d. niet notabels gewalt. all waer te geuwoon
18. d. Geuwoonlyc. den xij. met eenige goet naar Agpira
en son daer eenige veer vandaen gaet.
19. d. stint op ons begin Willem Noer van London,
geluwendene Timmerman opt Engell. te seilen
van Cas. 2. Teher. die aen saem gel. doen te
traagden.

16. d.

20. d. Had vintiddag d'ere van Hr. Vind. Am. de Eng.
aen mijn boort ten aen te seilen, met de
Hr. Fibrae en een Coorman van hem.

16. d. Victoria
te seilen

21. d. is geuwoonlyc. den Engell. te seilen Victoria
alsoo gants ons quaem was alled daer af te nemen
en coor een slae te seilen, de wat te traaglyc.

22. d. is geuwoonlyc. den Engell. te seilen
Jalbert. om yder A. Man ten dienste van
Com. te seilen, alsoo door's minnen van
mannen de quamen de de Zwacht waerlyc.

23de waer v. doen gaelden en ay den Cristraet
geresolueert tot eenich. 2 soeck van Hr.
Gedraect onder behoorch: verrijpde te laeren volgen
5000 fl soogene.

24de de winterde aen boord van Hr. d. Ruyter al Capten
in soochende van laer geraastet den Generaal
Valckenburgh daer sijn door den schif: verrijpen
op sijn groot corruxatie.

25de som jeld de geordonneerde AlMan, nae land
in soevan myn volck weck van crantlogie
de Meysinisch en cruydenaer. In yest
te vangen savaaten van laer aen boorde.

26de de gesaen, ons laer te waer te gegaelt en id
vakt gelaet ons d'recht telgelyc moerke avom
God de Voort te doen.

27de de sijn alle Offinies en Capten. algemet de Hr.
de Ruyter, aen laer ay den Generaal Valckenb.
op gaek afleggen des middags magnifiche gerrate
telgelyc den avom wij de slawen slage den
gham oeffende sijn weck van Actia daer jeld aen
boorde wou, en hadt onder eenich ver vook mijn gelt
in en ynigen niet te ondergaen van jon, noeg
te samendely: ons delyc Fort de Hr. wil onse vloot
woarhoelt en sijnen seegely, met behoude reis
Kleunen Amen.

28de de win wechely, soekd L: met crantdijkt coelre.

1de de win en soekd als woerden. 3 yd. 28 min.

2de de win en soekd als woerden, 3 yd. 6 min. Snaerkes vari-
abel weck met donder, blygen, en waerke reidelyc.

3de de de win NW . telgen yelen soogst.

4de de niet notabel g'palleen.

5de de win variabel vel avoms den gade coelre
deijde onse groet weck in sijnke die bragswaer
aen maeronder lappe. en des morgen te soogst.

6de de soekd noeg 44 minit ay Noorde de Lina Equinoctial
te. wecker.

7de de waer noeg 2 minit ay Noorde de Lina.

8de de de win NW . soekd NO . gade 20 minit ay Noorde
de Lina.

9de de 3 yd 6 minit

10de de 2 yd 20 minit. sadyen yelen lande wij in soekd
de Thomer offe Annimabee, te sijn des geordonneerde
weck dat de stroom ons omde weck l'lyde.

11de de 2 yd 40 minit

12, 13, 14de niet noeg g'palle de win variabel en geen
soogst g'elgelyc.

vertroude vakt
g'palle

in de windelijc
g'palle

Maer
10

21
Admiralitäts Colleges Archiv

XXVI 6.

[end of Extract]

1664-65.

Journal of "Pierre Utrecht"

Translated stepped

MEMORIAEL

Ofte korte dagelycksche Aenteye
keninge Van t' gepasseerde onder

t'Slands Vloot bestaande in 32 oorlogh Schepen nevens
een Amonitie Fleuyt. Gecommandeert by den Heer vice-Admiral
Michiel Adriaenz. Nuyter etc. ende bysonderlyck op t'Schips
de Provincie Utrecht gevoert by den C. Command-Gouver-
neur de Witt, soo inde Middellantsche Zee. Gaps verd. inde
de Guineesche Cust etc. by een gestelt, ende met eygige
Figuurtijs verciert door Reynoud Borremans.

XLVII 21

1.

Ad. Coll. Arch.

XLVII 21.

Memoriael

Sijnde ten korte beschryvinghe van voornaemst dageslycks vorgevallen onder t Slants vloot bestaende in twaelf oorlogh Schepen nevens een Amonitie Fluyt onder Commando van den Hier vice Admirael de Ruijter ende voiage naer de Middellantsche Zee. Capo verde Guinèe. En inde wederom reyse naer t Patria aende Caribische eylanden ende Terri-neuff inden Jare 1664 en 1665.

Namen der Hooft-officiereen ende Capiteynen

- 1 Michiel Adriant's Ruijter Represent^r. Admir^{al} ~~van~~ voerend t Schip de Spiegel gemonteert met 68 Stucken ende 300 man
- 2 Gideon de wilde Represent^r vice Admir^{al} t Schip de proviant ^{Comand} utrecht Gemonteert met 58 Gestucken en 265 man
- 3 Willem vander Zaan Command^r en Schout bij nacht t Schip t Gilboff Gemontr^t met 50 Gestucken en 225 man
- 4 Capt Sweris t Schip Middelborg gemont^r met 40 Gestucken ende 180 man
- 5 Capt Swart t Schip Edam mit 38 gestucken en 180 man
- 6 Capt Hendrick Adriant's t Schip Damiata 36 Stucken 180 man
- 7 Capt Jans Doedes de Fluyt geladen mit behoeftigheden tot de vloot van Noord-Hollant ende Rotterdam waren desgelijcks 6 Schepen van oorloge geequipereet kruisende inde Straet die sich met de Voorn tot Cadix komende hebben gecorungeert

Namen desselvs Hloff officieren ende Capt

- 1 van Meppelen Representant Admiral van t Noorder quarter
- 2 Commande Arent van Nes
- 3 Commande Schout bij nacht Harde man
- 4 Capt: Johan van Nes
- 5 Capt: Pomp
- 6 Capt: t Jonghe Hoorn

- 664 Den 18 Marti stae dat iche van den O. Heer Cleman
 Gecomitt. Raad ter Admiral. tot Amstelredam, wijgens
 der Stadt Leyden, voor Adel aingeteckent was, In dienst
 vanden lande, opt Scrip de Provincie intreect, gevondt
 by den E. Gideon de Wilde vooont, soo den Golt Reynoud
 Borrelmans dito vooont op t Admirals Hloff gemonstert
- des 2 April
 Iken iche vooont van Amstelredam in den hicten vooont
 des 3 - ^{gevaars} sijn wij door Contrarie wint tot Euckinjs ingeloopt
- des 4 - quams met de hicten vooont onse scheps hndez nocht vooont
 t vloacke tot op
- des 9
 litten wij hiet mit Boogt waten over t vloacke in t Leijlsige
 wadetes t achter endt van t scrip adn de quont, dan met 34
 waien der sluer scadetes weder vlot, wij hietes (over sijde) ons
 ancker vallen
- des 12 - quams vooont dals in t vlie ten Ancken, savont quams onse
 Commande vengelt schapt mit sijn soont wrens enige Apoin
 t des vooont
- des 13 - Op pald daets keragen als ons gesant in Amontie van onse
 vooont
- des 14 - Lichtes t ancker litten op Jan van ~~de~~ als vooont
 wij ad ons gesant in amont: etc. innams; kusselen des 17 des 18
 des 18 des 16. De vooont den vooont. persoon die wrens 2 a 3 vooont-gefelt

de Bank ofte rijk gepasseert, die 9 mijls van dese Rist de Rist
hionis t'zedwardt in is freckende, wij anckerden, s'nae 26 Zee
diepte van 13 wadem

Des 2 de d'indie s'morgent gingen weder onder Zeyl, wij pad
des in de voorste Rist Radelijck in t'gelijck. Is s'een Zoogel land
met Zoogel gebelghe, ten delz diegt volgeboontz, bewaffens, t'lyden
des dwant ge'ad'ctez, diegt onder t'landt, voor sedere Bay, de
welcke wij weemgrides, de t'elste plaats te wipen om in te loopen
des Admirael de Huyter, wij in den Rist vander Zaen t'lyden de Bay in
den Admirael van Meppelen met de restende Zeyls, als des Brijt
in Zacht liggen, wij hietz t'ancher valle's, zeeende 7. d. a 9 wadm
water, t'iffles de vaste Rist nevens 2 d'landckens in, naer dat wij
aldaer 3 a 4 ge'elz gelijck Zaddes faciaede des Admirael de Huyter
ende verstaunde dat wij aldaer op des onrege'te plaats waken, ende
langz de wal loopen op moeltes t'lyden, t'elwederz, der Salden, weemits
aldaer des Zande Stroom gingz, doortwids die nijttet landt, daer in
loopen, op t'poodic'fste, met het wip-ancher daer nijt te winden,
dan de windt waer oploekende ge'ad'ctez, sonder te arbeiden weder
in t'ed, wij sagen, s'de sterckelicht sijnde, den ontelbare, in die ste
van gevoelste nijt het landt, Zee waeret in vlijdenz, welckde vlijdenz
wel 2 mijls langz waer d'ijende, wij sieldes ons Coorts langz d'wal
B' hietz in t'elst vander Zande waeret ons ancker weder valle's.

Des 3 s'morgent, gingen gesamentz: onder Zeyl ons Coorts Ooradde
aen zondende, moeltes ontent 10 mijls zooger sijn oes dese Rist
als wij s'aront'ed t'odsz, s'waerz, s'nae 26 hietz weder door s'el z
te t'ancher valle's

Des 4 s'morgent gingen onder Zeyl, op'ams in kortes woen
de redere Bay daer wij des d'z naer de ander Binne's Zeyls, s'elz
vonden Galonp B'boot nijt om zont des water te salen, hlydenz
ons ontent des rijn'squint se'oot vander wal af t'z ancker, d'welc

4
De soe dieft met geboont, bewaffens is, dat de tackes, die vloer
door malkeandere, zijnde gevloeged te wesen, staande tot op de
kant van t'water, van alle besesz winden. Zie so veel zout
met uijncij moijtes, gesacht als hij bergetz moegetz.

Des 5 bedingdes ons seip, gingen doen liggen voor des kromm
daer wij water moijtes Zalt, daer quamen doen veel uijcens oes
boort van onse besesz, medebedingende verlijende soortz van
winczes, die t' meden d'el van t'water onberdent wordz, als
bermannide, Patatis, Anasse, zijnde smaderlijcke v'ingtes, som
mige braectz met sin Canods of z'grijtjes oock papdgaijes, d'
chipsantz t'andz, al t'welck sij adn ons volck verrijntz, voor wat
ont linderz k'roelend of linder w'rijt, oock voor Corals is m'ijss
geven voor is m'ijss 2 papdgaijes, braegtes oock mede hatterz au
boort, dese swartez goud des getijctes als oes Capo v'ed, modder
maekt zeeend mit mede dan des doekine voor Zalt se
m'ijss, dragtes tot s'raat wat Corals om der Zalt, d' kopdel
ringes, die so vande onse of Engellise komes te Zandder, om de
arimz; wij waer den g'elck, naerz besiel met water te Zalt
w'illende liggens t' waerchens, wij lietz als doen ont t'ij-ancher
wallez

Des 6 d' Zaddis ons water in soe veel benodigt w'ard
binne des boorts, Continuedes voort in t' zout Zalt, st'indd
alst' vol, soe op des oerloop, ac z'indd gest'uckz, als oock in
t' k'abel-gadt onddut t'om-w'ereck, wij ledgetz dagelijcks soe veel
verwessinghe van binne t'ijes is andred v'ingtes adn boort tot
verwessinghe soe veel wij adgedndz

Des 7 leedz noch al zout
Des 8 d' p'aric'edz d' d'omir L: de Guyon, die verfraan soede

van enige vregers, als dat de Engelfche voor den tijt van 9 maanden
voor den den feyze nijt soekant en Capo werd zaddes vervoert, inde
t' volck daer van soe zindes. Addees an land geset zaddes, tot
slaven gemaakt - dat alhier an de vaste kint noeg den man mit
wijff en kinders op t' woelst feyze genoomd, hem was ontsondende
zovende. Zij Engelfche ontdekt 4 a 5 mijles de rivier op des logie
nevens des klijn fortie, wech's met 8 gestricken, de welke t'n
Compagnie met enige portingoff, aldaer met de vregers Zin
zandst dreven, den zalven t' soe vregers des Admiral de Huyter San
dwendaelgs sijn de redswaete te transporten, de vregers Zin Capt
Pabndt. Adriaensz Capt' Swart en Jaen van Stab.

Des 10 s' morgens Transportde onbes Command: sijn mit de
Salomp, naer de vaste kint woelst. daer des Admiral mit de voo-
gemelte feyze, ontdekt de Engelfche Zin fortie en logie, te
ancker lag, op des dwondt wederom komende, bracht de woelst
man, nevens 2 wijffjes d' selfs kinders mede, sijn Zin's woelst
voor 2 a 3 weddel over de hinde, nevens wat m'nbelij, alsoock
5 1/2 olijpante tandes, die de Salomp-woelst inde logie der En-
gelfche bevondes zaddes.

Des 11 s' avonts quam de woelst 4 3/4 seyde, wederom bij ons
tes d'necker, nijkedges noch den partije staven yfen als boort
die van de woelst 3 seyde, als lant prijg gemaakt ward, sijn s'adde,
aldaer in t' gel'ed 1000 lb offte 4 last olijpante tandes aldaer op
gdaen, worder gaff des Admiral, den Engelfman mit sijn seyde, daer
zij enige gendres, ^{voor vregers} mede van Capo werd zedswaete als gebract
zaddes sijn missie, om daer sijn t' hem bevelde, t' seyde te gade, sijn
voor sijn moerje, sijn bract verdedende 500 staves ijfen, ons en an-
der seyde's volck wint naer landt gesonden, om de Engelfs man ballast
te halen.

1667
1667
Des 12. s'namiddaegs verbyde wij wat van de placat dach
wij verlijnt getegde Goede, haddez alhier op d' dach dagelijck
grote waente, alsoe wij dieft adn de wal lagtz, inde wijnijck
wintz Goede

Des 13. liet des Admir. de Keyser de tood vlagge wijtz
in te dach de opper loofde van alle se sepe ad boort sondy beord

Des 14. Sondachs pacialedes des Admir. voerft 2 maelt
s'avonts dede onses Command. t' se sepe volck bij den tood
of t'mant ijt te belagen hadde over t' se sepe, sijn sonde dan
midre gegeven word, want wij dagelijck maelt 2 maelt se sepe
waer op t' volck gesamtent: antwoords gelve gebode
adn te se sepe, sijn Command. die adngalnde ad danc hende
enige van t' se sepe volck, door redens van des se sepe man als
adngaport, maentde veel woordes over enige olijpant tande
die bedetlijck adn boort gdracft ward, wihende part
adn de se sepe ziele, alsoe enige van onse Soldates de se sepe ad
handt hadde peijt gemaect. O van mindinge t' ward de se sepe
ander se sepe te distribuerd, set se sepe adndes Command. wien
witticft zijnde, dede de se sepe inde Caijnt bedinge, daerde
woorts onses se sepe man die se sepe wat veel mit dese saech bevolgt
Goede inde Bodij sijnitz,

Des 15. s'morgens mit wij still widdre lichtz gesamtent:
op t' se sepe anchor. Oginge onder t' se sepe, wij dach in t' middel
van de woerdd t' se sepe, ad se sepe mit ad se sepe, sijn went gonde
de in t' se sepe. oofde inde veldweden dach milt adn komf way
des dach, onses se sepe man wileden milt wien ge se sepe, adndes
dwont licht door sijn t' se sepe stroom ont dachden wall

Umb

Des 16 de windt sijnde O. W. huyndt sijndetijck als langhs de wal
tuten ons Coorts Naer de Guinesche kust Redde als doen wat
kijndes kant soen van water, de man en flap kan s' daeghs

Des 17 Sadedes somtijts en wijnicol koeltes waer door wij van
de boarchen geredactet

Des 18. 19. 20. ten middes tijt sijnde still en variabel wadder
Snaeghs Sagen wij de Coort. Steer wadder in t' 20. getijck door
gaeng ghe waerhs

Des 21 S' namiddaeghs Sadden wij des Saede Travade gedim-
rende ontelent 2 mijle of ande half, onse kint kadetes sijn groote
red 4n stuchts de wint variabel. Zieldes ons Coort 2. 0. ad

Des 22 S' morgens Sadedes de wint nijt des O. Zieldes ons Coort
2. 0. t' 0. S' avonts sijnde de windt O. W. Sadedes doen gode woort
gaeng met Sadedes 2. 1. h

Des 23 S' morgens Sadedes Saede wint ons Coort als voor

Des 24 Sadedes wijnicol koeltes nijt des W. sijn des 20. t' 0. ad

Des 25 op hel fdaeg, de wint en Coort als vordz, wij Sadedes
ongemden waer wadder, des getijcks ichte wijt in Hollandt 2. 0. 0
bevondes

Des 26 27 goet wadder doen somtijts wat stille ons Coort
Zieldes 2. 0. t' 0. als over 0. 2. 0

Des 28 Sondaeghs S' morgens bevondes ons dicht bij kant
sijnde de Guinesche kust. Liggende ten O. van ons, wijngel
kants loot nijt, bevondent aldaer s' den onderz, halp des Sadedes
logde 2. 0. t' 0. ad

Des 29 Sadedes niet sonderlinghs

Des 30 de wint sijnde 2. 2. W ons Coort Zieldes 2. 0. langhs
de wall, wij Sadedes S' middaeghs de looghte van 4 G. 10 Minut. sijnde de
zooght vas C. palmos, ende de mine. t welck vanden anded getijgh is
105 mijles, wij Sadedes gode koeltes nijt des 2. in des morgenstent. liggel
0. t' 0. O. als, de wijngemelte Coortet Steer s' chden in t' smadde t'
wader wijngel

Des 31 Still waddet, vloeg door Godes Edgely dit Jaar mit goet
weder Ende wint, nevens Gelooflijc Victoria gelijndicht

Des 17 Januarij 1765 winder op ons Schip, volgens ge
woonts, op den 17en Jaar, door gebijnckelijcke Actie, t'gefruct
geloft, als oock vande Soldatij 3 maal Gargie gefgoot, wij sint
des ons Concs Ooft oec langge de wael: Ich winder mi als aenige
drongen om onse Command: bij dit volgende wedfje als Geluck
Salig n'ieuwe Jaar te wenschen: alsoo ick in enige fards de
Poelie niet bij der Sander Zadder gefadt

Geluck wenschinghe in t'nieuwe Jaar
Aan den E. Marfhaften Mjn Heer Gideon de Wilde Vice
Admiral: en Command' onder di Hollantsche Schieps vloot tegen
woordich ontrent de Guineesche kust

Veranderden des Tijts, doet alles neder fcheyen,
wij sint weder t'nieuwe Jaar, mi t'onde ons leeft begroets,
wij sint den n'ieuwe v'inght, in ons gemolt ge staet,
wij sint dien bedylant als, mijs s'kernels troon godacht,
die ons w'el stercken is, en begene d'oume
En voor ons goet als met als v'inge en wolck-calomme!

Ons vijanden v'el f'ricat es h'verte in u brandt
die begene n' voortads tot den van t'Waderlandt:
die wil in spijt des Tijts, n' s' f'v'ent draet verh'ngel,
op dat n' brandt ons landt, v'el sijent toe maer bed'ngel,
En g'ij tot sint des staats, noef langen tijt bekliff,
Es t'weden Gideon Godes volcks bes'chutter blijff,
En dat de Naam u v'off, mijs galme als den Jondre,
des Aljant tot den be'ricke, en Hollandt tot den wondre.

dat Gode dit Nieuwe Jaar u noets v'el Lege s'et'ndes
En onse Vrijen Staat, n' Cronw'ijnt v'elts goddine;
En wij met u dees Rejs geluckiglyck wel liden,
En t'k'ijns met v'inght begroet van v'ind'el in beh'nd'el.

Abhorriemans

175
Januarij
segepoets tegen den dwont daer voor ten ancker komende, Sonst
sijn Galoep als landt het Castell voorstap sijgende, Zende in des god
de presentaties, maar sulkes wintde van des Gouverneur, die daer op
Commandedich genuygdet, wij bleven gesambtelijke dier naech
aldaer op de see te ancker te ggod

Des 5^{en} Morgens foudt de Admirale woelfs zijn verpoer te
noverende, maar wintde als vonds genuygdet, waar op adn-
stante Capt: Swart ende Hendrick Adriaentzen onder bege-
ginge sijnde van onse liegste segepoets, om die ge onder de wal
te komen, te Raftool bequamlijke te komen besefnet, die
van + Castell. de segepoets sijnde stadder segepoets enige mal
onse Capt: novents, enige noch enige dede Leijdes by moeders
Leijdes soodicht onder de wal als + dootlike was, den tijt
2 als nijes met schieten geantimiedet sebaende, Sonst doet
die van + Castell Enich te de redtoonds van te willen par-
kmenterij, liet des admiral: de Ruyter de witte vlagge wa-
ijds, waar op de zoof officiers adn boort quamen, Sijdden
doer voort op waer lossen van + Canon, Ende wintde van
den Admiral: goerdindet om adnstante, van alle segepoets
met sijn partije voloep, sool bootsgefeelen als soldaten, wintde
de storm. wintde te wordde stootsachtelike sedd, om + Castell
te dwinghe, adn landt te vaer, gelijke sulche inder ge gese-
setten voor op de boot 2 gestuente, om de steger, die ons volde
het landes, soe ston te verlijndes, van + strandt te seepes,
ons waertinghe het strandt genadit sijnde, spreongen de officiers
ontrent sijn middeltoe in + water, wordende agste volget
van soldaten Enatcase, de steger sijnde ons volde adn

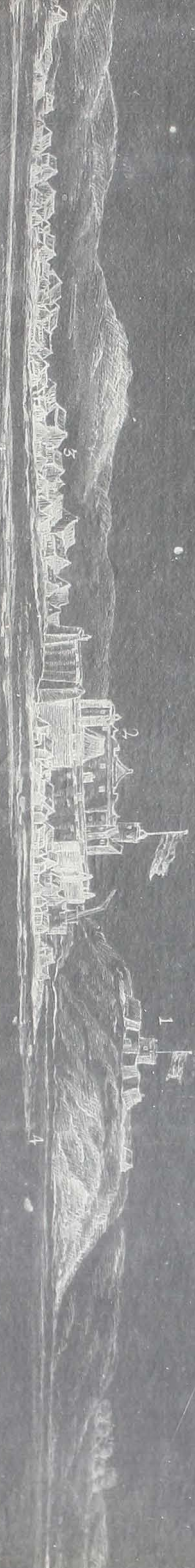
te Lande Roomb, quamen des groote menichte, mit de Besigade
de aefte de gebregte, Ziet strandt langhe, op ons volck aengetuyl
Capt. Swardt & Bendecke Orcaufes, mit sin besgez set strand
gedr nae liggende, sootz enigmalz, met + Canon daer onder
soo dat sij de vinct namden, die van + Castell Zinde, die vlyghe
flamvortig sijt, ende sin onmacht om ons te versien, wermite
den menigste al over de minnez gedert watz, verdoord, van
Avoeren ten wit Zimbt of lanches, in telches sij sin op genade
+ ongenade overgaven, roghende gesandte: om quactid, totte
zaet gegint windde, maer windden van ons volck tottet Zimbt
tot nijt getrockel, daer waerz op + Castell niet bosen 11 a 12
Engelste, waer onder des Convoendur, in vens dien Eniged
gerk, die sin ten midstendch Zinde sijnde, ten oichste stonds
wij vonds daer Binnes Ogestinctijf B. A. Basses, wlijmghewijf
In loot, ofte + gedn van waerde waz, also den Engelsen Con-
vinder, denelche aen Capo verd vandes Demire de Huyter, in-
vens Enige Coop vadij besgez genomen watz, ont slachge zijnde
(als Zide voor verzacatit) voor Enigedages, alhier aen de kint
genadest waz, sebbende den aefslag op des Zollants Castell
intweck gestelt, om victahie etc. te bekommen, dan + Bellofen
militie abude, zelft doen sin landts linder op + liff gevallz
+ des lue nijt geplindert, den volgendes nae st Besoon onse
Bordaten op + Castell de waeg sondes, Enige gequint stoz soa
van de Enijtelke besgez + andere, windde aen doert gevoert

165
Januarij

Des 6 dito Smorgdens pociende des Admirals de Huyter
Den Gouverneur van t'Castel del Mine, van Saan 300 endo
doet onsen Admiral voor Tocherari laet van intentie sijnde t'Castel
wiltes te vzelmachtigen, niet wetende het favoriabel, de soecken
oo gisteren hier Sade toe gedragen, Sade den voer den nacht
ste hieck Soudat Nijgers leeward als gesonden, om onste
affterds, die desen morgen met minste Canoo's (se zijnen
de den armade ter led te wesen, quamen aenroijds slooend
Enige onder sin de prince vlagge, daer van afwaer, Sade
den sommige tot sin gewede, misquitten, pucker, Sade
gajns, hinden Sade te samen onden als t' sezo van des Admiral
de Huyter S van Mijsiten, Ende sezoon t' werck oelaf gdaan
was trock de ston t' lande, braccen de Nijgers van Tocherari
die hi vonden onden Sade, smorgens outend 9 nijds, liet als
Admiral de Huyter sem nevens enige Cap't. aen lande stads
doende woorts twee a 5 tonnen vore kenijst, binnen t' Castel
vredigen, om volgens de resolutie bij den O' Heijges radt ge-
nomen t' sezo te doen springen, door die het wijnicke voor
del, was aendringende, soo dat het de onkosten van noot
sodderijcke besettinge van O' Heijges volck quaelijck hende
opdringen, den Admiral de Huyter, dede den Gouverneur mit
noet enige Ingelsche die sive sive wards daer mit redn-
gen, de noelcke binnen t' Castel zijnde, t' sezoont van de
Nijgers, van de Mine overgehoornen besingelt windes
blygeden sive gesamentl. Sapot te moedacs, den Admiral
sive op het hende, sijnde, men gadt sive also mit de minnes

Castro de Olyne

- 1 Het Fort ligt op de oostzijde van t'Castro op een heuvel
- 2 Het Castro van de Heere
- 3 De Nijverige met west van t'Castro
- 4 In de Koningrijcke ligt het land van t'Castro. Het is een groot land met een groot aantal huizen, en is een van de beste landen van t'Castro.

175
niet te weeten, belasten voorts, enige Soldaten de Engelsche bij
te weeten, tot hi in syn ^{waars} Opbehoor, om aen boort van onse ^{waars} Sijds
gebracht te weeten, lasten voorts alle de Soldaten, van t' ^{waars} Casteel
af te treden, waer sijn wende voorts den ygeren aen den En t' d'
gaden. En naer den mijs tijt Sacquin, t' fesse met sijn stercke, mi
ragie, door t' opspringen van ^{waars} Vinskenit als in den mijs. Soop
verandert, op den namiddaeg lieten de ^{waars} Admirals de ^{waars} Vlaamse
vlagge waer, die den ijer sijn verlasten om aen boort te
koomen. Savonts inde d'ofte waeg, gingen gesamentl onder ^{waars} Zijl
naer ^{waars} Naer del ^{waars} mine, sijnende goede voortgang, passederde,
sinnests den ^{waars} Selandts Casteel, waer van wij met enige ^{waars} d'ic sloo
ten begroet winder, Ende ~~waerom~~ van des ^{waars} Admirals ^{waars} Sijp
wedrom bedacht

Des 7^{en} s'v'nddaegs, quamden gesamentl. voort t' Casteel
del ^{waars} Alind ten ankeren, naer dat van weder sijden verseynde =
mael t' Canon geloft was, transportederden sijn den ^{waars} Admirals
de ^{waars} Kuyten, naer landt, koomende t' d'gen den ^{waars} boort wedrom
aen boort

Des 8^{en} dito smorgens packende den ^{waars} Admirals voort, oc =
dindende, de genoemde godderds wande ^{waars} Engelsche, mit de ^{waars} se =
pen sinder geloft wederden t' aen t' Casteel voort, over gebraekt
gelijk ind'ofte ende volgende dagen, acten volgt winder, mit
sijnende groote ^{waars} Vlijt se cap, aen de officiers ende Soldates daer
binde liggende, alsoe die van de ^{waars} West indische Compagnie

165
January

in Engelandt, aen dese Cust. steek begonden te zandden, soe
kende met den alle steekes der Hollander, alhier gelijck
te bemactigen, zovvende naens Cathol. Witsen voorst, noch
den Cathol. oort wadit niet verre van del mine gelijck
ghenaemt Cap Cors, mettet omkroops vande officiers &
Soldaten, voor 1 fader of ander half de onse afhandig gemachten
traectende niet anders, dan de gelijck Cust. sin lijgen te
maken, gelijck ongetwijffelt, sonder de assistentie van
onse vloot, de gelijck Guinische Cust in kortes tijt, in lan-
den der Engelsen sonde gevallen hebben

Des 10 dito tegens des duondt quam alhier ter rede den heyligen
Geestes, betreftende als dat Jan van Campen den 24 october voor-
keds tijt tezel met stelijck soo oorlog als Coorvaalwij. & zed
+ heyl gegaan was, maar zaded door Contrarie wint en onnd-
der des zedloos binnen zedde moedes inloops, dat zij voorst
met den missire aen des dom. afgevaerdicht was, zedde sende
als dat den Admir. de Ruijter, wel op zijn zedde sonde zyn & in
goede defensie stellen alsoe de Robert met enige seepes in
Engelandt + heyl red laet, om zedwadeb over te hoornen, zyn
voordelastende alle zandesinghe der Engelsen, aen dese Cust
te vlieden, en desselbe schieds en goederes prijs te madere,
den Admir. deses last ontfergen zedende, sonde s'andeevnaedags
2 van onse Geeseds, stamdt. Capt. Swart en W. vander Saan,
naer den Engels. seepes liggende, aen dese kust, zij naer in ons
gesicht ten anckers (als ziedr voor verlaet is) om + sloot te
vervoeren & in onse vloot inder te vlieden.

Des 12 dito S'namiddaags quamen de voorl' 2 Ege¹ waden bij ons
in de beddingende de veroverde prijs, bevonden daer als dat zij ons
soo wort met luygenis geprijsd Saccos, te weten de Engelse, alsoo zij als
verjaakt is geseyt. Sadden wellicht volck op te zebben, dan bevon-
den in t' Cantoorie wij vonden des 4 volck op de seepes, in de volgende
dagen pedoat waden wij ons binnen de seepes-boort, alles om den slaag
aan te gaan, leggende enige seepes op de brandt waer, in waer
kende alle dagen den vijand

Des 21 dito dede den Admiral de Ruyter bij t' aenfaen van de
Kilist op alle seepes bekandt machts ende vergaen aen alle
= t' Scheps volck den vryghel' onderinghe in t' veroveren der Schepen van
= D. Robbert, Invoegen een seelych naar gedane Zyne, om te tateren
= vermach syn handen te seppen, om een goeden buyt te bekoemen, beloven
= de den selven daar en boven mit goede vereringhe te sullen worden
= beschoncken, bevellende voorts aen alle officiers, alle stercke dranc,
= kin inde veroverde Drijsen vindende, in goede versicherunghe te
= houden ende ingevallen t' selve te doen niet machtigh synde, de
= selve aldan te vernietigen en laten uytloopen. welck loetste
als zijde naar t' veldt seer stout seeradrijen te spohottende vindende
bevonde

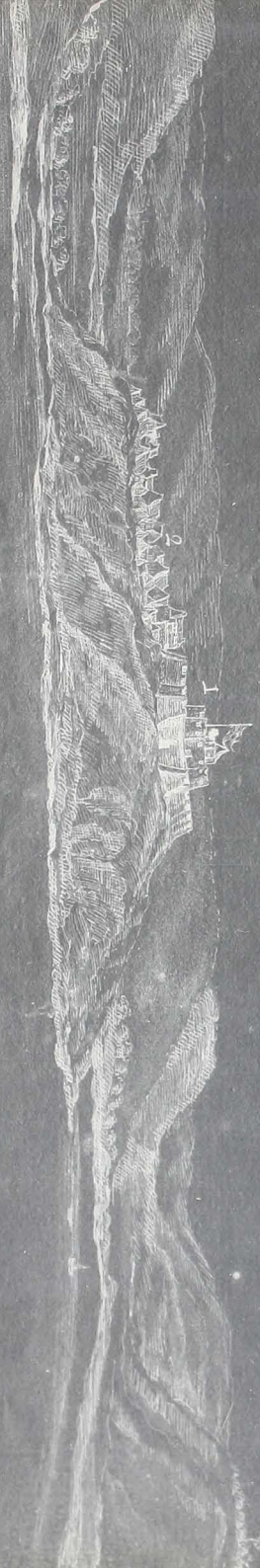
Des 22, windde, 2 seepes tot brandt toebedagt, zet inde
sijnde twaelft' Engelse seepes den 12 de seer genomen 24 andere. In
koopwader onlanghe nijt t' vaderlandt als die ghehooms, de Helgert
aen dese kust, waren gelast om agt te nemen op de komst der
Engelse vloot, die wij dagelijks vernachtes, 4 van onse seepes
leggen op de brandt waer, wij Sadden binnen de seepes-boort

alles opgerijmt onse kisten ten meesten deld, een onse flijp
gefounden. Een kelardn overloop gemactet, waer oock in god
de oerde zalve maenlgenijse bij malhandels gelijgds, stelds
overdaag 2 3 silt waerzels een de val-reldes, 1 een stimp boort
Een een boort boort, om te belidten dat lgenie indge die dage
lijckes vande myne met stoff-gondt, wijn de Palm of vinctes
etc. gewoon waer dagelijck met het hezels-watke te koorn
Gandeln, binnens boort zonden koorns, s'naegts stonds
oock hezels-waetes, soo op de hezants, s'nt en zalf verdrak
om acht te nemen dat geen vordtuinge een sepses-boort son
de koornen, Ende volgende dagen warden 3 sepses van onse
vloot t' zwaert ingefonden, welke naer eds a twee dages weder
bij ons quam. om te sien of sij geen sepses vernamds, s' avont
gedurende wij zien lagds, warden soo op t' seps van des Admiral
de Ruyter t' van Malpelen eds kanon sloot gedaen tot eds
waer s' konninge om godde waert te zonds

Februarij Des 1 februarij warden van des Admiral weder 3 sepses
in zed gefonden, om te sien of oock enige sepses een d' se klijft
Een opdeds, maer quamden den 4 dito sonder ytwel vernomd
te seken weder. Bij ons, voorts verworddes wij onse sepses
van klijften wat sehoon te maken, met vercedens kerdn
gen, t' medels, de gedactes wogent d' over komst vande vloot
van s' Robert, seelden in t' en mal te verdrinken, door
dien den godden tijt in dit geweste zedst verhoegds sonde
sijn t' dagelijckes, niet te waesten waer dan storm en onwd
den, niet te min warden onse, zedgoeliger Admiral t' vor

1. Bedford Corporation

1. The Castle of Mount Carmichael
2. The Tower of St. Andrew's

des officiers met hedicq in t'besongers over t'gene macht stede
widen tot z'n loff, voordel van sinne Meesters ende t'gemene
wisten, ende warden op sinen bijde gesamentl^{ic} vergaderd. Onnges
raat vast gestelt, den anspage aen te wangen, op den Engels
Castel, oostwaert aen de kint ontrent 8 a 10 mijlen van de
Mijn gelegen, genaamt Carmentijn. En s'we so ten Zee als ten
lande aen te taften, tot dien tijde souden ettelijcke Jondert Ne
gers soo int landt als inde Negerie aen de Mijne wonende, sie
met onse Soldaten ende Matrosen Comingers, om t'flue
wens den fortie, genaamt Anobolo ontrent 1. mijl van t'Castel
voert: aen de Zee kant gelegen te bemachtigen, woen ons Heer
de Provintie Utrecht sonders 50 matrosen nevens dien 25 Soldaten
ten bestanden staats aen landt geset werd, ende vande
worded se s'ods, ijden so veld volckes naar d'vrenant sy bemant
werd.

Des 6 dito s'morgens naar dat den Admiral de Ruyter ge
pacia^{rt} zaden lieften gesamentl^{ic}: op t'Zeyn ancker, in mende
ons Comb de wal langts, naar de g'edestinde staats de He
gere van de Mijne sonders op morgen vroeg tyts bij ons makts te
wels, wij passiedods ontrent de middael Caap-Cor, sijnde den
Castel t'welck als zidit voor verzaalt is, door de Engelsche, van
de Hollanders, veroverd is, nevens dien noel den Castel, bij
de onse gepossedert, daer wij de prince vlagge sages afwaerts
wij quamen tegen des Avont voor t'Castel Carmentijn, daer
wij ons gesamentl^{ic} voor ten ancker lagdes tot 8'andres d'aggs

165
february

Des 7 dito s'morgens vroegh, quamen de Negers van de
mine met ontrent 4 a 5 Zondet Canoes, in ijder waerting
4.5 Negers sittende, souden als t'bespreecken was in
t'adentaften van Carmentijn bij de onse verwoning, sij hiijde
zijn gesambtel: aen ende om t'schip vanden Admiral de
Kuyter, verwachende op vrede om in vens ons volcke te lan-
den, ijer Negers zaden den witte doek of dafie om d'z zek
verfreckende den velt t'edek, om van ons volcke iijst de Ne-
gers van Carmentijn gelyut te mogen wredes, ontrent 9
ijijde gingen soo met boots es halonpes, ons segedes volcke van
alle segedes naar landt, maer konde door de groote bree-
dinghe der zee, aen de wal niet koomen, de Negers zebende
licht waertingh, setten op de wal aen landende niet verre
van t'fortin Anchobo liepen daer gesambtel: toe op t'voort
fortin, t'welck de Negers van Carmentijn al verlaten hadden
ende te lande wadet in gevlucht, onse Negers in t'edek
dat zyt over was hiijde de Prince vlagge daer van afwaer
sij hiijde ons volcke niet te lande koomen, verfaeten sacht
om t'landt weder te verlaet, koomende weder om aen boer
vanden Admiral, des aenflag wredes dan iijst gestelt tot
s'andrednadaegh, den gedekte der Negers, vertoekes weder
naer de Mine, den inlichte vernachten in onse segedes
om op morgende sachte te hervatten

Des 8 february, s'morgens vroegh quamen de ver-
toekte Negers ten midstendekes weder om in onse vloot

ontrent 20 mijls met goet weder quamen ons volck, ontrent
Februarij 3de fortie Anibobs te landen, werden ten deels van onse negers
met sijn vaertingh sijn de Boots aen landt geset, wonds in t lan-
den wel enige resistencie van de Negers van Carmentyn, die van
aertde t gebiedde, en sijn Keinckel Bos op de onse sebooten, maer
sijn met sijn te gongacindt namten jaecht de vinct, de soldaet
van onse sebooten door Commande van des Graeff Jan van Floorn
in oordt geset zijnde, met aenmaenninghe van sijn Conragni-
sijfliche te zonds, met dese woordes, Ghyt u bromlych tegen
den vijandt, Ich sal u voorgaan als een man mit veren, troechde
doen voort op t' Castell aen, onse Negers liepde vast voor sijn
verriagende sijn partijde de Negers van Carmentyn, soo dat
onse soldaetsonder tegen standt te vinden gemachelijck voort
troechde, de storm redder ondemijnde de Castell te beklimme
wonds van de Boots geselles gdragez, sijnde getijckelant ge-
wapent mit pistols, pincels ende Linter sijde, onse sebooten waer
t' Castell seldt nabij gaen selgde, set seloe bespittende t' omrijt
ons volck te landt daarop toe troechde, die van t' Castell sezo-
ten op onse sebooten enige maels, doe sonder enige seade ons aen
te brenge, nauwdrijckte waer de storm redder aende minijde
des Castells gebract, of de Ingelische sijnde zaer omringht
soo van onse Boots geselles se swaertes, daer in boeden de minij
te die soldaeten die vast naedren, loften wout om van t' Cal-
teldt sijn gesent, t' welck wtijng seade dede, de onse te dde
dumme, overgedutet zijnde, dede door se griez des vijandt

165
February
zoals zijn vlagge in liden, roepende mit liden om quaertier
waer op Graeff J. van Hoorn antwoorde ghy l. sijn gant quaertier
gevoen de Engelse, op liden doen de poorte, waer op den ijder so
swarte als Blanke indronge soekende godd sijn te bedroo-
mde: des Regers genaemt Jan Calbe, die sijn wooninge inde Ne-
gerij aen t'Castell hadde, sijnde den beloch en onveradgft per-
soon t' de Engelse sijn toegedaes, die de onse in d'proeferde was
t'Castell alle mogelijcke tegensant gedaes. Zedde, medet loffe
van 2 geschickij mit schroot geloude, die zij op sijn lijns, t'welck
op den vdege aen t'Castell stont, sijn overb' sijnde der Engelse
staatsrechticheit, in sijn te defendere t' de wijgeringhe des
Gouvernurs, om volgend sijn overdringhe t'Castell te doen spre-
gen, wickde sijn misroegen desperat, t' nadat sijn de Engelt
se sijn geseloude hadde, voor trouweloufe t' bloede Zonder, nam
enicz landgenewe, waer mede sijn twe van sijn staeten doode
sijn selven mit ednen swaerliche quetsende, liep doen t'Land
waert in noede den Regereij genaemt Out Carmentijer, al
waer sijn aen de wonde stoff; de onse in meester van t'Castell
sijnde, maekten den ijgelijcke sijn van sijn te verken-
trockeds so officiers als soldaats tot opt liden toe sijn, meden
den Engelt vrouwe. persoon dat so men sijde des Gouvernurs
voel was, t'afsch' de sijn goddede en andere koopmanschap
die sijn so in t'Castell als pacht sijn wondeds, wondeds oock des spalt
stoff gant, den ijder vermenijndes goets genoege te seede, doen ma-
kent als sijn waer volgt, aldere laet, den gedeelte sijn des sijn
den sijn den deante komende, dronckeds sijn vol en dot, so dat

verleende, soo door op het aek, onwoelcstigheit, malkandred's doot
hijde quetsten, de officiere om de d'hoorde quetst' volckete befliffz
metes de wat's met stedeck's draenck den bodm in, stedeck's oock
sofist waagtes soo dinnin als binjtes 4' Casteel, gaded's also een
waken't ooge tegen alle verrait 4' opredicelijt

Des 9 dito sinactes hadden sic 4 singelste so dat's onse gevangene
mit sin bijt' loot en binjkenijst versteddelt, de welcke mit des peralt
lijt (so onse van de vordre gevangene beicet was) 4' Casteel te doot
springen, de Conspiratons ondeckt sijnde wredes een hande en
vort's g'flout's, Ende wel bewaert, den volgenden daeg wredes alle
de gevangene van 4' Casteel op onse schep's gebract 4' op de schep's
verdeddelt, een partje van ons volck soct's mit sin binjck en giel
aen boort te koomen, maer de d'ogtes van die landt streddele had,
den mit milioens 4' Casteel als omringt, Ende hielden niet toedat
yemant mit enige packadie in de boort ofte Chalony gingt's om aen
boort te veeds, maer ontmaen'ten sin, mit allien de packadie maer
trock's sommige maer de kledde's nijt, gevend de pleu noch d'ayp
stags daer en boven, seggende soo wel part en dedd'te willos so bedd
aen de godde's als ons volck, mit begreind't dat enige goddelijc
mit 4' Casteel gebragen sonders wredes, om de gelygentheit van mit
ons volck te koomen landde's, mit te missen, die doen milijndes
geoot's binjst bekomen te sebed's maer sin 4' daer later, dan sin
wrede toelgefligt de talinge volgend de waredde daer voor te
sillen gemetes, des Admirals de Ruyter sinj's moeges mit gewar
sijns legens, allien gelaend sijnde, maer in s'lecker volgtes, wred
on

65 om in zijn Galonys hien te kroonen. En hem 4d water bedrogen, ^{met}
brauw. mende door de looge brandinge seldr, versleijde matroos, &
soldaten hien desen dael verdroonken, soo in t' d'wemmen naar
zijn boots Galonys, als oock in t' omstaen van de selve

Des 11 Februarioy Continu'de de samen rottinge der d' d'gde
om en bij t' Castel, soo dat qualijcke gemaect ongemocht naer
t' strandt moect gaen om aen boort te vares, de onse van
t' Castel als beleget zijnde van dien leijdenles loep, seloo
ten enige malde met Canon daer onder, waer op de malicte
der d' d'gde metter haest vertoock, de onse machtes oock een
aecoort met den Coninck van ont Comandijn, des selven
voorsondide; in dien de d' d'gde hien onbedrands niet geresot
vedet waer, hien stil te sonden, wilden als dant Castel later
springe, waer op hien haer geresot seldr, & keddre gesamde
naer hien woningen onse soldates die t' Castel tot op hien
bewaert seldr, wilden af gelest, van soldaten die van de mijn
gecommandet waer, hien op te leggen. En quams wedre
aenboort

Des 12 dito Smorgens lic ten gesamde: ons ancker
ende gingen onder d' d'gde naer t' Castel der Mine, alwaer
wij des 13 dito Smorgens weder ten ancker quamen tegen
den vront quamen salckw. in onse vloot, sijnde woerd
wedeke met enige Commissie ocs des Admirael de Huyter mit
hollandt afgesonden, rapporterde als dat het siel liet aen
tot absoeluten oorlogge tusschen hollandt & engelandt, esoo

de Engelfche alle follandfche fchepes aentafken, des gelijckes dades
bruiden van onfen Staat aende Engelfche, fij voorftel dedd oock in
toptkomen van t'Cambré, 2 follandfche fchepes van
de Engelfche fien namen, Ende waer onder de wal op ftebbende
Engelfche vlaggen als een viffertie deins gefloepes

Des 14 february verftonden als dat des Admirals Huyter Ende
voorgemelte Comiffie Comiffie opontbodds waer, om fien opt fop
diefche met de gefche fchepes vloot naar t'Quatria te fteggens
Ende vordende Engelfche Naemt 2: die vordende weftindifche
Compagnie in Engelandt fop aende Caribifche Eylanden en
Dedro, alle mogelijcke overwinck te doen, dat Pr Robbert die
vermijnt nide de fchewadets over te komes, noef in Engelandt
laef, doet Jan van Camper bijde fchegeldentfeyt voutijt, aldack van
noden waer Ende niet over koomen fonde, Ende den volgendes
dages waerds onfe focht officiers geftadich befief in t'fcheping
eds, om een attaque opt' Castell genaemt Caap Coré, gelogd
tufgen de Mint & Carmintijn te doen, welke Castell als vord
verfaalt is met omfepinghe des Conventenburs, fien in handes
geloveret is, tot dien eynde windwds des 17 dito op alle fchepes fop
Matrafs als fchodates, befaft volgens fien beentde van de rolle
afgaende fien gerdet te macheds tot des voorgeonomds toefte,
t'welcke van ons fchep tot dien eynde waer gefeet in getal 75
man, vande vordede fchepes sonders des gelijckes fop vordt man gals
naer advenant fij fij fteck waerds, des Conventenburs van
de Myne dede alle de voire omde ftegeret, van t'font outelut
Caap Coré op onfe Eynde te kringes, fode enige van fien prin

De
February
cipaallste hoofds omgeloogt, dan de veldg. Trouweloos in zijn
woord, laddes der Contrarie and die van t'Castel Caas Coek
tegens onse maect alle hulpe ende bijstand belooft. O'ns
op onse eds waerheit ooge, liggende ontrent dd 4000, inde passagie
de by t'Castel, ten middewechts van gevende wyl verlies, om die
onse in t'achtende lads, op t'lijff te vallen, onse opperhoofds liden
van verwichheit zijnde, oordelende de voorgedoms liden mit
tacht liden and t'vange, verwordende der salven onse geedt te
maectende om t'edgel te geids. Inge maets gaven sin in d'ijf
voor soldaat op de minne, wan onse selijz wards de 10 in getal
verijwillig met belofte van 16 middens t'v maent voor
gagie. De 11 l'it voor lost gelt te sulken genietende, inde sonde,
verlof hebben, om weder naer l'ijf te l'edde, soo waer die eni
ge oorlog de l'epde in t' Zollandt and d'elc. En t' quants

Des 20 l'aelde voor de l'ijf maet al l'ier and landt onse
waerheid vol waerde

Des 27 d'avonts liet den Admiral de Ruyter E van Mijpen
de Vlaenwe vlagge waeren Enaer t'gewonlijck gebruyck
l'ofte de Admirals, wou die vande Myne let Canon Oginge
met ons 12 l'epde van oeloge m'v' onse l'ijf de den l'vrou
des, sijnde t'ingelt genomen selijz, onder l'ijf, l'edde Coek
E: Adz w. als naer de linie

Des 28 de wint w'edel: l'edde ons Coek E O Z De ad
onse victalie soo l'vrou l'edde Olie l'vrou etc. door dd l'vrou
d'rijgde w'ijf l'edde gen'ndet. O' det l'vrou l'edde die m' adz
gevangde w'ad, in l'ongde t'ijf gedu victalie om t'v waer l'edde
l'edde, inde in t' passagie der linie Equinoctials w'el l'ijf

165 Stille van wint onderworpen waers, gecompliceret zijnde, wierde
karti op alle degeen sijn doorelijck gelaft, voor rantsoen wierde ijck
man niet meer dan 3 O groot ter wech gegeven, twelck noel ten
dels door milt en warmen bedorven was, nevens den miltfuls die
voegelijck voor dranche d milt sijn water

Des 28 Martij de wind Z : W : Zogden bij de wint over Z : Z : O
aan

Des 2 dito de wint es O als ghetes, Zaddes de looghte van
2 O radde des O mi: de kuyter O variabdes

Des 3.4 O s O s O weder met regen kips Z : O : O als dito
s voort de wind variabel, Zaddes looghte van 3 O radde O roodde
breidte, s'avonts gerachtedes de O roote O op 4 O s O middell boeg
van boven nedde, s'ijckes der selven s'nachts met klijen O s

Des 6 s'morgens goet weder, s' middaeps bevonden in t' de O s als
sanne op 25 min: de linie te wiles

Des 7 de wint Z : W kips Z : Z : O als wij waerdn in onder de
linie O s, also de Sonne gedn s'adine aldade op de Graad
boegh maecht, door ditn wij de selve recht boven t' loeft O s

Des 8 dito op Sondaes kerdigden also wij den bech in t' s'ijck
s'adde, s' middaeps bevonden de linie gepasset te wiles sijnde ontidnt
als $\frac{1}{2}$ O s O s de selve s'adde onses O s als vore Z : Z : O als om
de passade te soeken tot des

12 dito s'morgens metter opgaen der Sonne kerdigdes als Z : O
wind Z s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s
wind Z s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s
wan t' O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s
de wint wedde om lopende gingdes Z : Z : Z : O als

Des 14 s'adde den O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s O s
stille O s variabel wedde onder woepes

Des 15 variabel weder als vore s'avonts de wint Z kips

1665

Valckenburch's letters

Translated & tipped

Handwritten 1896.

①

xcv [Admiral de Ruyter]

80

5 January 1664(5) J. Volckmanbrich to de Ruyter.

J. Volckmanbrich
to

Deur Vice Admiraal de Ruyter.

op't Costeel St George Danina
5 Januari 1664(5).

2
②

XCV (Admiral de Ruyter)

80.

6 January 1665

By: Valter lunch to de Ruyter

Since such was the Pleasure of Divine Providence that the Port of
TAME should by Your Valour be reduced: the Subjects of his Maj^{ty}
the King of England my Sovereign, I do request your pleasing to
Determine me if upon my Pleading for your release, I should
under the Command of my Lord Falkenberg Genl at the time
not long since being my Prisoner, you may have heard
treated to: all Cruelty: The knowing Place of your Gal-
lantry from the report of Fame, as worth me yours will
fare no worse, In Confidence whereof I rest

My love

1664
Jan: 1664

Francis Selwyn

D3

Hanwinton 1896

③

XCV

80.

From Selwyn to de Ruyter
"my lord"

9 Jan 1664

From: Selwyn

In margin at bottom:-

Corn^{ne} Castle 9 Jan 166 $\frac{4}{5}$.

D4

XCV

(Admiral de Ruyter)

(4)

80

10 Jan: 1665

D:9: Volkevluchte te de Ruyter

In margin of text: -

Wince niet Costeel
St George seen 10^{den}
January Ao 1665

Van Dittor Vice-Admiraal De Ruyter

[Signature]
Uyn Steer

Uwer te lande en passeert niet, alleene steede v. d. wil willen eekem
Maakten. Dat heden Morgen een goede aem ons is gecomen van Equeter
Van Cormantijn. Ambr. ghende, dat De gesanten volohde, met contintment
Waarover Ruys met swaertm te doen hebben, my niet te seer sal
Verblijven, maar toeste hopen, idie van futie thwelch de geene sijn
Daer onder Cabo Cor Forteset, kessen den persom vorderen, door my aen
Raer gesonden, secretelyk te rugge ontboden, wat ons daar van voor Compt
Sulch niet-inder later, v. d. Syper sijn bekint te maachen en ondertaken
Na goddelijke Recommendatie en presentatie Van ons Willig daer te
Geyn.

[Signature]
Uyn Steer

[Signature] Dina en Vriende
[Signature]

[Signature]
ma. dms. Jan 1669

1770 van Casp. Zending
Hoeveel anders gelyk

Den 13 January A^o 1664

Ik heb gelezen den brief so v^o gesonden heeft met den
vrint Amintar, die hem te kennen gegeven v^o gesent
voorde welke hy v^o hartelyk doet bedanken, en wegens de
bewaring van eenige ding, ick weet noch niet, of daartoe
occase sal offereren; doch wanneer occasie sal offereren,
hem v^o send. In

So op de eerste aankomste waren zij heel verblijdt op v^o
Casteel Cabo For, verzeckerend, dat haar selven van
Swarten on haart te assisteeren, maar wetend, dat haar
onverzeekert vant selve te wesen, so hebben se affgelu-
den preparerend, haar selven op de Compste vande Engelse
Vloot, van welkers Compste verzeekert zijn, want
zij hebben twee schepen, tot branders geprepareert de
een sijnde een klein Linck van haar eygen, ind ander
een Engels gebouwt schip sijnde dat van Cap^{ten} Hoornbure
zij sijn genouch jaamt te kennen, en also bekent sijn, so
veel te betor sijn se te mijden, haar meeninge is, so dacht
ondert Casteel te corten, als cunnend in een halve maan
en so met de vloot te anchoren te vechten, ind die
vloot sodanich is, als daar van gesegt en gerapporteert
wert, ick hope, haar saachen sullen haast gedaen sijn,
als maar vier van haar schepen, aan een sijn, die
vijfde soorte van ons Fregates, sullen met de rest wel
deelen, so sijn te geent tot uwendien se presenteert ick
blyve

Jswan Ootmoedig d^r. R. K.
of hem d^r. Heens maat wa
Inde Maria

6.b

XCV

80.

23 Jan 1665

Valck: to de Puyter

(5 wos)

ms. no. 1000. Amsterdam. geschied van Dordrecht. 1660. 1660.

Dierbare Vriend

Cabo Cors Casteel den 11 Januarij 1660
Savonds den 10 uren

Giftoeren hebbe verstaand van brenghd. Iser van welke
ick hebbe ontfangen het sentement van U. dat nu
mijn meeninge veyclijck machts kennen geven
Ick doo U. seer beklagen voor U. ongeval ick hope dat
der Heer sal U. voort 'selve voordr. bewaren, in U. twee
maal so veel segden

Ick bidde U. goef mij eens een goede onderrichtinge wat de
Hollanders hun garantie is hoe en op wat manier men
offer geen tyding is van onse herwaarts comend. ^{eng. 3013} vloot
in alt nooyt nieuws daar mocht wes. vick ben gereet
en klaar segendat hui vloot comt, wij hebben vijf
Swaald Donders, twee acktien Donders, en acht, acht pond
t'herwaarts gereet om hui te verwellicomen behalvens 2
Stuickend. minste (van 5 t. om) te Slunckeren in Cas van
Storm, hi sullen d. inboorling. in niet op haar zyd.
hebben noch voor gete of tot lie. in Formantyn is
geprovidiert met 2000 Soldaten onder Commando van Jan
Labe, hi beclucht U. mis Fortuyn en so U. eenig ding
marquiert adviseert t' selve, in op U. advijs sullen wij
U. daar aan overhelpen, in so ghy eenige goederen bewaart
hebt voordr. Duijts. in het begeert, so sal Sulix in
verseeckeringe nemden en verwacht volcomen vellaas
hoeket met d. Ding. in daar gaat in laat mij mede in
eerston van U. weten in sal ondtuffelken blijven

Wat ghy geleveret hebt aan comendo J. C. V. de Seeckerd. in Vriend. in
heb ick ontfangen, in gezond in
aan den Agent

J. C. V. de Seeckerd.
Silbert Beauis

D. J.

Ghy sult wel doend. se mijn bries te brand. in duijt
vrees dat se geinterepicieert soude mogen werd. in geef
in brenger godde woord. in segt hem dat ick syn getrouwicht
sal betalen

D 8.
Aanwinsten 1896

(6c.)

XCV

80.

23 Jan 1665

Valck to de Ruyter
(5 wces)

Hannovers 1696.

Dg

6^d

XCV

80.

23 Jan: 1665

Valck: to de Ruyter

(5 mco)

J^{hr} Ich doe U. hartelyk bedancken, woord. Hoond. ds. 24. de
 my hebt gevonden, maar ick hebbe niet ontfangen, de
 reden daar van is gelyck ick oordeel om suspittie te
 vermijden, maar ds. Holland. ds. hebbinse genomen eerste
 int schip waren, so dat genootsaacht ben geweest die te
 verlopen eerste int schip quam, in ick verfoeck de
 sent geen meer, om suspittie te vermijden, want daer
 sij veelt die op ons passie in hebben grote jalours sey over ons
 wat ds. red. ds. is mij onbekent, sij wilsen niet leyden
 dat men eens overt' schip gaat de andere mogen wel
 gaan waart' hem belijft, ick weest dat ick se een
 recht oofsaak soude geven waarom sij so jalours sijn, niet
 meer ik blijve. J^{hr}
 Uw on Dienste willegand Dienaar

J^{hr} Heer vice Amiraal ds. B. m. p.

J^{hr} Heer by ontmoeting van de Capta pomp. sende veld
 Copie van een ongeteekende brief van Capta Schoornburg
 soo datelyk inde schede van een Mes geprocepeert, ick wisse
 den originele by my gehonds en schede wilsde gevake, met schoorn
 pompseer, hoedde byinger daarover varen sat, die ditve abteken
 is, paar voor test hem soegen, onder correctie dunckt mij mi
 genoth hebben gehooren, voor Schoornburg sulden schryft, wel
 vutiden maek worden, waarmede na byne geendons blyve.

J^{hr} m. p.

J^{hr} D. W. D. m. p.

ma ds. 25 jan 1686
 haerweg

aan wijk : 1896

6e

XCV

80 19

23 Jan : 1665.

Vaak : to de Ruyter

(5 uren)

Mondelike brief, Cabo Cors Castool d'ns 13. Januarij 1664

In uwon gedatode vandatodeser is mij to' hant gestelt, ghij sijt mij niet onbekent, en sult geen ding gebrecks hebben so langghij sijt indienst vanden Konijal Comp.^{te} ick recommandere mij aan Cap^{te} Schoornburch, indien het niet tot prejuditio van onw andere vrient soude strecken, soude vE. connen verlossen

Ick hebbe geconsidereert, vant gene ghij adviseert ick bidt vE. laat mij weten bij wat manier d' Hollands weten van on v' vloot, dat sij haer so klaar maken, en waarghij meent dat ontrent sijn, on v' vloot sal geen advijs manquireren

Ick bidde vE. Instantlyck laat mij weten bij wat manier dat d' Hollands meenen Cabo Cors, oft Caspel formantijn te winnen, ende adviseert mij punctuelijck desgelijck of daargeen formantijn se swart in aand. Mina sijn, om met d' Hollands te handlen over t' vroom Caspel

Ick bidde vE. nice geeft mij eens eengoed. reeckeninge hoe veel dat van ons volck aan Anta sijn doot gebleven al gerangend, so t' mogelijk is ick sal u verlossen, indien vE. maar e mus ketts schott van Da. Mina condegeraacken, ick wil vE. verreekeren dat ick vE. sal doen verlossen, also daar volck sijn sal die op vE. passend, ick sal vE. niet prefferen als I' geen daer vE. willich toesijt, ende geen perijckel, ick hebbe vE. 4. hoond. gesond. indit geen vE. soude begeren ontbet t' schreit sal vE. toegesond. in word. in, ick sal myn Caspel mainteneeren tot spijt vanden Hollands in blyre

Uw v' vrouwen b' mind. ind' vrient

J. B.

Ick bidde vE. so t' mogelijk is sent quagion finans stock die Cap^{te} Schoornburch heeft

Ick hore een v' lieg. rapport dat onse schepen by d' hant sijn

D // .Amst. 1896

6.f

XCV

80.

23 Jan: 1665

Valck: to de Ruyter

(5 wcs)

Goede Vrint

Ich hebbe ontfangen bij een Swart den Blanco die
welcke segt van de te comen de meeninge daar van
is mij onbekert, ik bidt de. laut mij weten de reden
waarom de schepent' se te secken, in wat meerd in nieuw
de. hebt, ik bin niet roel, of anders soude noch meer
Lange doren, ik sal blijven

de. goede Vrint

J. B. Beauis

Jaquou finam segt dat Cap^{te}. schoornburch doch
zijn swart wint, het sal hem wel ter hant
worden gestelt

12

69.

XCV

80.

23 Jan: 1665

Volck is de Roep ter

(5 uacs)

13

(4)

Aan wint : 1896

xcv

80

6 Feb: 1665

Valckebuch to de Ruyter.

14

XCV

80

⑧

11 Feb: 1665

Valck to de Ruyter

D15

⑨

XCV 80

11 Feb: 1665

Valer Co de Roulin

Dib

~~10~~

XCV

80.

15 Feb: 1665

Volck: 15 de Ruyter

D17

⑪

XCV

80

15 Feb 1665

Valck: tu de fluyten

Aanwinst: 1896.

D18

(12)

XCV

80

18 Feb 1665

Valck: to de Ruyter

Uw Heere

Heden mis hier te lande. Wegens de bewuste saache niet gepasseert, als dat enige algroetinge wegens den Coninck Feitor in Dahy Ingecomen sijn. Dat onse gesanten op morgen Met hare finale Resolucie sullen Despecheeren, wat de selve den Rygintelyck sal wesen. Leve den tyt, in god geve Heeste hebbende niet coningelaten, om ver buyten wirtangen te houden. Dit weynige te adviseeren onder Luden tol wyder Voorval, na groete verblipende

Uw Heere

W. J. de ...

W. J. de ...

George da Mina d. d. 19. Feb. 1662

D19

13

XCV

80.

19 Feb 1665

Valck; to de Ruyter

Wolke der Prinsingen Nieuw.

Alzijnde die jingelcrachte antwoorde der finnis en noo
vande het de fobijn op Cabotford onder seghen van velt
spende genoech sabin mede bevinge inden tot vnde
ringe van die slaves ijs oudermen en te doen ons felijde
lyke te sulken veld en de naugdane communic
in oordelike het gelieven te voooverden.

1. Alk Nammentlyk of wij goet en ytraden soude conuen
vinden en die voooverde tot die ycelike dien oft ande
bequaden middel warden adu te wylken of boorte slach
om te ynd wille der finnis en ges het vooer: Cabotford ge
welligde gant ijs met offert te afduteren.

2. En mede te yf dave toe middel ward of dat sulke om
betere wil soude dienen ydelvrisden of de dwijf de
milt of des geprooide iste sepepe onder des selke
Vlagge soude ende het met gant viciaal geve de
en den gant madm langde en rinnen stracken op
des rust en vooer de yf diende toe sulstidm voo
de sacche alre soude ronnen rontibierde of dave.

God ist oam om de dave in voooverde te gevel vnde mien
te wylken van de vooover die tot vooover van t ydme
vnde in vooover ons bevoolden gelke met adyde van alle
adubende Minister der E. Comp angie op de vooover
voooverde wil beadvie antwoorde en als nammentlyk
voooverde het vooover of de sacche van Cabotford.

I. Dat het adubende die finnis vande soude geponde
vnde en ooverwoogen in effecte niet anders en is als
den voooverde voooverde van t gene van onse
lyde die voooverde in dat in ras van attaque op het
vooover: Cabotford. Gave in ginte van de Engelse
tegens ons sulken voooverde die vooover deen die vooover
milt en is te lande te coomen dan door op den bar
branding op den voooverde voooverde voooverde voooverde
of voooverde dave voooverde Man die voooverde mede af
voooverde hebben seghen ons wil mooyde voooverde
den voooverde markt te sulken ooverde voooverde
ouder oordel niet dan met het voooverde voooverde
te voooverde en van voooverde ooverde voooverde
milt en oordel voooverde om mooyde voooverde voooverde
den macht voooverde minder in voooverde voooverde
vande Natuure den fort in te nemen en voooverde
voooverde voooverde op den voooverde toe sulken
voooverde voooverde, behalve en dat het

D20

14a

XCV

80

Annus. 1896 XCV 80

23 Feb 1665

Valckeburch to de Puyter
(copy)

Mier niet mogelijk en loel wesen segeen et boij
oock ad doerlyck was get volke moien get toet sig
made Na 3 daigen comt te defenderen van victualien
en waeter te soegen of by quaet suac's yman te
saloveren of afte woen aengesien t selve door affrij
dinge vande swarte sal wesen behet waer door dan
de bloot sonder enige effect van haer volke sonder
ronnen wesen ontloot en tot haer retour en de
desen gans ombequaem gemachte segeen wij adn
de andere zijde oock vast stellen en sustineren dat
Cabofors in gande van Engelle te latten loe segeen
lijck voor die saecken ghe te Lande is als yst te de
werelt sonde ronnen wesen aengesien die Natie
ygeenwoordinge van daer wervende gesegeen gesegeen
de onlusten en oorlooge in Eurooa haer ligg by pils
sonde omgonden daer in door t behoren van die staets
aendlydinge hebben of bewogen sonde moogen wesen
haer gebilt in die ydweste te gelycken of die haer
te seconderden en ons welle mawelyck te becommere
toegen ons ygeenwoordinge sekerlyck als voor gemen id
dringende waer in ons nochtans gein t stellen stellen
en onderstellen te den betere hoorden.

Hoedende get tweede aengadende V. C. laugel seelyt
ghe te Lande en get in den vrotij dat de vloot voor ygemene
best boden sonde ronnen verriegne of doen isst dat
indien de victualij of versorginge van de selve wilden
vermitteden op dese crist te sebljoden tot de comste
van de segeen van oorlooge en andere die dageslyck
weden swaect t selve te medetlycke vdechtlinge
van des staets behen ghe te Lande sonde strecken als
ronnende in die yswalle Cabofors te stont te waeter
wede benant gelyck van ghe by Lande adn die van
tun mede sonde comen doen om haer tot wesen te
beengen twelck voor de comste van de booyse oorlooge
segeen niet zunde gesegeen noch connende wesen
geobtinere als dan door de selve by V. C. wettelck
sonden comen wesen seelyt made de saech
ontrent de victualij soo danig sijn geseconli
tuelck dat de bloot ten langhsten niet meer dan
voor 3 maanden en den half sonde wesen seelen
of soeghe daer de comste van de andere segeen
om get saison des tijts gans niet te seker en gade

In 30 ons

21
Hanwisten 1896

14.b.

XCV 80

23 Feb: 1665

Volck: to de Ruyter
(copy)

En V. C. ons advijs desidreerend of de voorst. victoriale
Langele. warden men kan vermitselen of niet soo
veel oordeel in t. abdolijnt dat V. C. ondergebaude
vloot niet langer en synde gevoorwiden dan al die
selve ons gelt geschelck te comminuerden sonde
bekommende niet in patria en sal conuen
retounerden te geslijpen al boorden t. selve adu te
doen ander exploiten en disseynen te expediteren
nochtans adu V. C. latende te overleggen de onge
legemgele wade in gite te lande selijden en of
er gelt te coomen advijs soodanigen staet maegueden
gemachte dat V. C. betrecke daer naer sonde conuen
wade verstaende te mehr op den ondselck te ghele
wachten de ongelijghenheit maer te groote en
sonde werden tot den onvermijdelijcke rijnne vanden
gelijcke vloot aengesien onmogelijck is gite so vele
volp van hant te bodden twelck selve noch gebraden
noct. samwoordelick sonde werden dergalven adu V. C.
gecoonde boersingelijc sullen laeten gite om
tealm gite nuttighe te disconderen en doen adu
gesien ten dienst van gemene best. end adu
den syde sullen sijnmitten onder de rede en adu
dander syde gedultige stellen te lijden en draegen
te gite de ongelijghenheit tijt die't beliden over om
sal willen beengen.

Andertwitten dat sij V. C. sijnck oock niet en
sinnen gelaten die selve verdoen gite sij te
reinneren in wat bodden door f. d. d. g. n. d. d.
zelden de possessie van t. fore. Garm. d. d. d. d.
skrege t. selve sonde de noodige d. d. d. d. d.
gime daer toe gequirrelt niet en van werden
gontendert of al gonden onder alle welck de
gebr. heblijckheden geme. sijn die niet dencken
nare sij ons selve min sonde werden te remedie
als get. noodige volck tot de besittinge van dien
twelck. voor V. C. int de g. n. d. d. d. d. van de
Mina en Morde sijnde geschelck soo is voor den kin
digen onwedde. soerckelick wade dat de voorst.
plaste op V. C. romste sij gebr. van soodanige
besittinge all. wel. s. g. n. d. d. d. d. d. d. d. d.
des. bijant. g. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d.
getw. int op V. C. sijnck inden niet gel. volck
mit d. s. selve

22

Amsterdam 1696

14.6

XCV

80

23 Feb 1665

Valck in de Ruyter

(copy)

23
mit des selfs vloot ten minst een van vyf tie
capten werden. Overge door ges. de sit van voorz.
Edmuntijn in m. veel d'geer conditie werd en ge
laaten als de selve ons gheeft gebonden derhalven
by disse requirieden en v's. verzoeken op sulp regard
te geloven en indien mogelijk te soodanig wijzen
als best doonlijck oorde te stellen dat de vloot
niet ten proij en tot discretie van ons quaderwil
lijc en mogen werden gelaten of gedroftit
dit wade toe loven het voornomde volc d'meds
noodig met d'ing solver te quantijteijt van
A. 5. a 6000 lb. d'indien te werden geprovideert
gelijc 48 lb. adu v's. indien sulp quijten m'et
kelijcke ondiens te van de vloot Tonde samen
werden. In dit gediens v'ig. Hoedde en van
des selfs gedromde discretie en voorlichtigheijt
Stonwen dat daer ontrent ten d'insten van
gedromde best sal doen en laaten gesegiden
lygen de noordaschelijckheijt v'edder in welke
Stonwen ons offreden te slyken die sijn. Oude
Ston Edde Gestrengen. Heer. en was onderd'ichken
W. D. Sijner G. V. Valckenburgh en koning maryne
Mina. den 13. february. 1668.

Te sijn dant concept
nopen de en d'elck
van Hie g'nell jorden
d'ing

D.23

Answer: 1896

14d
=

XC4

80

23 Feb 1665

Valck to de Ruyter
(copy)

Van den Heer vice admiraal De Ruijter.

Uwe Dien Het is mij leet te staen dat groote Indische
sijnt nu op de strecke, In alsoo ick mi hien een
geambreffde by soo in mij niet moegelyc mijn
by deijde afschijt van u te Comen velen maar Beden
Het sie ou door mijn vorder Conijg Rijst van vagedonck
des luopleder twijfflen niet ofte sulc veld: adynacien
mich wordu soo in can ick niet na late veld: veldent d'P
In vice admiraal m'pode da schout by nacht aert
van het de Commandant de niet In de Capiteyn
aer schout by nacht vorder Gaste vander In vielden
vander lant vintgades d' vorder Capiteyn In
officere lant te Bedanck soot de vorder vint
vorder In veld: te lant hien v outant d' lant
wa In veld: soot door gods lant: vint In vintgades
vorder veld: dat veld: met d' vint vorder veld: veld
met vorder v d' vorder vint vint vorder vorder
vint twijfflen niet ofte mij lant: veld: vorder vint
vint vorder vorder vorder vorder vorder vorder
dat de vintgades van die lant: vint: tot noch toe niet
In can tot vorder vorder vint In veld met vint vorder
vorder lant: vorder vorder vorder vorder vint vint
om noch soo In lant: vint: te vorder vint: In
vorder vorder vorder de Communicatie aan mij vorder
vorder vint In vorder vorder op dit vint: lant: vint
In Comen vint: 100 In vorder vorder of vint
mogelijc noch vorder te vorder de vorder lant: lant
te vorder vint: of op te vorder vorder vorder vorder
vorder alle vorder vorder vint: v order vint: met vorder
vint: dat veld: noch vorder vint: vorder vorder vorder
In vorder vorder vorder vorder vint: In vorder vint: vint
In vorder vorder vorder dat vorder vint: vint: met
vorder vorder vorder vorder lant: vorder vint: vint: vint
vorder vint: vint: vint: vint: vint: vint: vint: vint: vint:
vorder vorder vorder vorder vint: vint: vint: vint: vint:
vorder vorder vorder vorder vint: vint: vint: vint: vint:

George de Gama den 27 febr 1665

De W. G. de Ruijter
Vice Admiral